

5000

**พฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย**

นายพัลลภ ตันตวิวัฒน์เสถียร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Investment Behaviors of the Members of Staffs of Kasikornbank PCL.
Registered Provident Fund**

Mr. Punlop Tantivatanasatian

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University
2010**

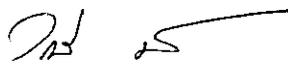
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ พฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน
บมจ.ธนาคารกสิกรไทย
ชื่อและนามสกุล นายพัลลภ ต้นดีวัฒนเสถียร
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ลอยฤทธิภูมิไกร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ลอยฤทธิภูมิไกร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วรมณี ชลนภาสถิตย์)

.....
(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ พฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน

บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

ผู้ศึกษา นายพัลลภ คันทิวฒนเสถียร รหัสนักศึกษา 2513001590 ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ฉัตรชัย ลอยฤทธิวิภากร ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย (2) ประเมินความรู้ความเข้าใจในการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (3) ประสิทธิภาพการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (4) พฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยด้านภูมิหลัง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรคือ สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย จำนวน 15,000 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และอัตราร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า (1) สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20-35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ระหว่าง 20,001-40,000 บาท มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี (2) การประเมินความรู้ความเข้าใจในการลงทุนทั้งคุณลักษณะและความเสี่ยงของหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักทรัพย์ที่ลงทุน (3) ประสิทธิภาพการลงทุนของสมาชิกส่วนใหญ่ เป็นการลงทุนในรูปแบบการฝากเงิน รองลงมาเป็น กองทุนเปิด หุ้นสามัญ พันธบัตรรัฐบาล ตามลำดับ (4) พฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนสมาชิกส่วนใหญ่เลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม คือลงทุนในตราสารหนี้ ร้อยละ 60 และตราสารทุน ร้อยละ 40 ซึ่งมีความเสี่ยงระดับปานกลาง โดยมีนโยบายให้เลือกในการลงทุน 2-3 รูปแบบ สามารถเปลี่ยนรูปแบบการลงทุนได้ทุก 6 เดือน และความถี่การรับแจ้งผลตอบแทนการลงทุนทุก 3 เดือน เมื่อจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยภูมิหลัง พบว่าสมาชิก อายุ 20-45 ปี เลือกนโยบายความเสี่ยงปานกลาง ส่วนสมาชิกอายุ 46-60 ปี เลือกนโยบายความเสี่ยงต่ำ ระดับการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท เลือกนโยบายความเสี่ยงปานกลาง ส่วนระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีเลือกนโยบายความเสี่ยงต่ำ ส่วนปัจจัยเรื่องรายได้ทุกระดับ ส่วนใหญ่เลือกนโยบายการลงทุนที่มีความเสี่ยงปานกลาง

คำสำคัญ พฤติกรรมการลงทุน สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ฉัตรชัย ลอยฤทธิวิวัฒน์ไกร และรองศาสตราจารย์วรรณิ ชลนภาสติชัย สาขาวิชาวิทยาการจัดการ แผนกวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และบุคคลในครอบครัวทุกคน รวมทั้งเพื่อนๆ ที่คอยเป็นกำลังใจ และให้คำปรึกษาโดยตลอด อาจารย์ทุกท่านผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย รวมถึงพนักงานของ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ที่สละเวลาในการให้ข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในงานวิจัยนี้

ท้ายนี้ คุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บุคคลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และหวังว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อ่านหรือผู้ที่ได้ทำการศึกษาต่อไป

พัลลภ ตันติวัฒนเสถียร

ตุลาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	11
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	39
ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการลงทุน	42
ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการลงทุน	43
ส่วนที่ 4 พฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
สรุปการวิจัย	57
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	62
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	63
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	67
ก พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530	68
ข แบบสอบถาม	74
ประวัติผู้ศึกษา	81

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	39
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	39
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	40
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	40
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้.....	41
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน.....	41
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภท เงินฝาก โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์.....	42
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภท พันธบัตร โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์.....	42
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภท หุ้นกู้ โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์.....	43
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภท หุ้นทุน โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์.....	43
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภท เงินฝาก โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุน.....	44
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภท ตราสารหนี้ โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุน.....	44
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภท ตราสารทุน โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุน.....	45
ตารางที่ 4.14 ประสบการณ์การลงทุนในรูปแบบต่างๆ.....	45
ตารางที่ 4.15 แหล่งที่มาของเงินลงทุนที่นำมาลงทุน.....	46
ตารางที่ 4.16 ยอดเงินในการลงทุนในแต่ละครั้ง.....	47
ตารางที่ 4.17 ระยะเวลาในการลงทุนเฉลี่ย.....	68
ตารางที่ 4.18 บุคคลผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกลงทุน.....	49
ตารางที่ 4.19 อัตราผลตอบแทนที่ท่านคาดหวังจากการลงทุน โดยเฉลี่ย.....	50
ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของการเลือกนโยบายการลงทุน.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกจำนวนรูปแบบการลงทุน.....	51
ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการเปลี่ยนนโยบายการลงทุน.....	52
ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกความถี่ในการแจ้งผลตอบแทน จากการลงทุน	52
ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนนโยบายการลงทุน.....	53
ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของช่องทางในการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุน สำรองเลี้ยงชีพ	53
ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ของการเลือกนโยบายการลงทุน จำแนกตามอายุ.....	54
ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องการเลือกนโยบายการลงทุน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	55
ตารางที่ 4.28 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการเลือกนโยบายการลงทุน จำแนกตามรายได้.....	56

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 จำนวนนายจ้างระหว่างปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2553	13
ภาพที่ 2.2 จำนวนสมาชิกกองทุนระหว่างปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2553	14
ภาพที่ 2.3 การเติบโตของจำนวนเงินกองทุนตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ถึง พ.ศ.2553	18
ภาพที่ 2.4 แสดงเส้นหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์	28
ภาพที่ 4.1 แสดงประสิทธิภาพในการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง	46
ภาพที่ 4.2 แสดงยอดเงินลงทุนในแต่ละครั้งของกลุ่มตัวอย่าง	47
ภาพที่ 4.3 แสดงระยะเวลาในการลงทุนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง	48
ภาพที่ 4.4 แสดงบุคคลผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง	49
ภาพที่ 4.5 แสดงอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในกองทุน โดยเฉลี่ยของ กลุ่มตัวอย่าง	50

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การลงทุนเพื่อการออมสำหรับอนาคตเป็นสิ่งที่สำคัญ เมื่อมีเงินเหลือใช้สิ่งที่ควรพิจารณาถึงคือจะจัดการกับเงินที่เหลือใช้อย่างไรเพื่อให้เงินออมเพิ่มมากขึ้น คนส่วนใหญ่มักจะเก็บอยู่ในรูปเงินสดหรือนำฝากธนาคารเพื่อรับดอกเบี้ย ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยต่ำและเงินเฟ้อก็เพิ่มสูงขึ้น ขณะที่ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ สืบเนื่องจากสภาวะการชะลอตัวของตลาดโลก ปัญหาราคาน้ำมันแพง ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อสูง ประกอบกับปัญหาทางการเมืองในประเทศที่มีการชุมนุมประท้วงกันอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ฉะนั้นการออมที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจจึงเป็นปัจจัยที่ผู้มีเงินเหลือใช้ต้องเลือกรูปแบบการออมซึ่งมีให้เลือกมากมายหลายรูปแบบ อีกทั้งยังมีการพัฒนา รูปแบบใหม่ๆ ขึ้นมาตลอดเวลาทำให้ผู้ลงทุนมีทางเลือกในการลงทุนมากขึ้น เช่น เงินฝากธนาคาร พันธบัตรรัฐบาล กองทุนรวม หุ้น ทองคำ เป็นต้น ซึ่งแต่ละรูปแบบให้ผลตอบแทนที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเสี่ยง ระยะเวลาการลงทุน และปัจจัยอื่นๆ ประกอบการลงทุน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ลงทุนจะยอมรับได้ในระดับใด กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นทางเลือกหนึ่งในการเสริมการออม ดังนั้นสมาชิกควรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของกองทุนฯ ศึกษาความต้องการในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกเอง ตลอดจนศึกษาการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนฯ

ภาวะการณ์ที่โลกกำลังเผชิญกับแรงกดดันจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ อันเป็นผลจากความก้าวหน้าทางด้านทางการแพทย์ ทำให้ประชากรมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น อีกทั้งผลจากการวางแผนครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อัตราการเกิดลดลง จากข้อมูลสถิติ โดย Population Division of the Department of Economics and Social Affairs พบว่า ใน พ.ศ. 2549 ประเทศในแถบเอเชีย มีสัดส่วนผู้สูงอายุ (ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 9 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และในอีก 20 ปีข้างหน้าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 ซึ่งตัวอย่างประเทศที่มีอัตราส่วนดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนคือ ญี่ปุ่น

ในประเทศไทยโครงสร้างประชากรก็มีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมที่มีผู้สูงอายุมากขึ้นด้วยเช่นกัน โดยข้อมูลจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย (www.thaipvd.com) และสหประชาชาติ กล่าวว่าปัจจุบันสัดส่วนวัยทำงานต่อผู้สูงอายุเป็น 6:1 และคาดว่าในอีก 20 ปีข้างหน้าผู้ที่อยู่ในวัยทำงานปัจจุบันจะแปรเปลี่ยนไปเป็นผู้สูงอายุ ในขณะที่วัยเด็กปัจจุบันก็จะแปรเปลี่ยนไปเป็นวัยทำงาน โดยมีสัดส่วนวัยทำงานต่อผู้สูงอายุเปลี่ยนเป็น 3:1 ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาระที่คนวัยทำงานต้องเลี้ยงดูผู้สูงอายุมีอัตราเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว สอดคล้องกับการคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคต ที่สัดส่วนของผู้สูงอายุจะเพิ่มจากร้อยละ 11 ในปัจจุบันเป็นร้อยละ 17 ในอีก 15 ปีข้างหน้า ในขณะที่ประชากรที่มีอายุน้อยกว่า 59 ปี จะมีสัดส่วนลดลงจากอัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในบรรดาผู้สูงอายุนั้นพบว่าผู้ที่สูงอายุมากๆ จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก โดยผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 75 ปีขึ้นไป มีอัตราเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 1.5 ต่อปีเท่านั้น ทั้งนี้ได้มีการคาดการณ์ว่าใน พ.ศ. 2563 ผู้สูงอายุจะมีสัดส่วนถึงร้อยละ 17 เพิ่มจากร้อยละ 11 ในปัจจุบัน แต่สัดส่วนของคนวัยทำงานจะลดลงจากร้อยละ 67 เหลือร้อยละ 64 และมีแนวโน้มว่าจะลดลงเรื่อยๆ

จากแนวโน้มข้างต้น คาดว่าคนจะมีอายุยืนยาวมากขึ้นกว่าในอดีต อันหมายความว่าถึงระยะเวลาในการดำรงชีพหลังเกษียณของแต่ละคนก็จะมีคามยาวนานกว่าเดิม ดังนั้นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ จะทำอย่างไรให้ทุกคนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ปกติสุขในช่วงระยะเวลาดังกล่าวที่ไม่มีรายได้จากการทำงานเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของภาครัฐและคนวัยทำงานในอนาคตในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุหรือผู้ที่ไม่มียานทำ จึงมีความจำเป็นที่ต้องตระหนักถึงปัญหานี้พร้อมกับบรรณรงค์ส่งเสริมเรื่องการออมเพื่อให้ประชาชนมีเงินออมและสามารถช่วยเหลือเลี้ยงดูตัวเอง ได้เมื่อเกษียณอายุหรือเมื่อไม่มีงานทำ

ทั้งนี้ เมื่อเกษียณอายุแล้วก็ยังคงมีค่าใช้จ่ายเพื่อการยังชีพอยู่คู่กับในสภาพสังคมปัจจุบันที่ต้องมีการพึ่งพาตนเองอย่างสูง ไม่มีผู้ใดต้องการมีและเป็นภาระ จึงได้มีการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่ควรมิไว้หลังเกษียณหรือ Replacement Ratio ซึ่งเป็นตัวเลขประมาณการ โดยทั่วไปที่นิยมใช้ในต่างประเทศ โดยมีแนวคิดที่ว่าเงินที่จะต้องมีไว้เพื่อใช้จ่ายหลังเกษียณตามสมควรแก่ฐานะและความเป็นอยู่ ควรจะต้องมีอย่างน้อยร้อยละ 50 ของเงินเดือนในเดือนสุดท้ายก่อนเกษียณเช่น หากเงินเดือนสุดท้ายเป็น 30,000 บาท เมื่อเกษียณอายุแล้วก็ควรมีเงิน 15,000 บาทต่อเดือน สำหรับค่าใช้จ่ายในการใช้จ่ายใช้สอยเพื่อการดำรงชีวิต เป็นต้น ดังนั้นการออมเพื่อชีวิตหลังเกษียณอายุ จึงเป็นเรื่องที่ต้องเตรียมการและวางแผนอย่างเป็นระบบในขณะที่ยังมีความสามารถในการทำงานหารายได้ และเตรียมความพร้อมทางการเงิน เพราะการออมนั้นไม่ใช่การสะสมเงินเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องคำนึงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตด้วย ซึ่งภาครัฐได้ดำเนินนโยบายที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการออม เพื่อเป็นการลดภาระทางสังคมที่

อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ดังที่ได้มีการจัดตั้งระบบประกันสังคมและระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รวมถึงการออมผ่านระบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ประชาชนในหลากหลายอาชีพ ได้มีส่วนร่วมในการออมเงินด้วยตนเอง อีกทั้งยังเป็นการจูงใจให้ประชาชนในวัยทำงานเลือกที่จะเกษียณอายุทำงานช้าลง เพื่อที่จะได้สะสมเงินต่อไปได้อีก

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund) คือกองทุนที่ได้รับการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งขึ้น โดยกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยเป็นกองทุนที่ลูกจ้างและนายจ้างได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจ ซึ่งการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้นเกิดขึ้นตามแนวนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการจะสร้างสวัสดิการให้กับพนักงานและลูกจ้างเมื่อออกจากงาน (พื้นสภาพการว่าจ้างทำงาน) โดยถือเป็นรูปแบบการออมเพื่อเกษียณอายุ (Retirement Saving) ประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อภาคเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

จากการที่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ถูกจัดตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจของ 2 ฝ่าย คือฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง ดังนั้น “เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ” จึงประกอบด้วย 2 ส่วนเช่นกัน ได้แก่ เงินที่ลูกจ้างจ่ายเข้ากองทุน โดยหักจากเงินเดือนเรียกว่า “เงินสะสม” ลีอกส่วนหนึ่งได้จากเงินที่นายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเรียกว่า “เงินสมทบ” โดยที่นายจ้างจะต้องจ่ายเป็นจำนวนเงินในอัตราที่มากกว่าหรือเท่ากับอัตราที่ลูกจ้างจ่าย รวมทั้งเงินและทรัพย์สินใดๆ ที่มีผู้บริจาคให้ ซึ่งเงินสะสมและเงินสมทบ ตลอดจนผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากเงินหรือสินทรัพย์นั้นทั้งหมดรวมกันเป็น “เงินกองทุน” เนื่องจากไม่สามารถเบิกถอนเงินมาใช้ได้ ตามหลักเกณฑ์แสดงสิทธิลูกจ้างจะได้รับเงินสมทบและผลประโยชน์จากเงินสมทบจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพก็ต่อเมื่อลูกจ้างเกษียณอายุหรือออกจากงาน ซึ่งเงื่อนไขนี้จะกำหนดไว้ในข้อบังคับกองทุน เมื่อเป็นเช่นนั้น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะนำ “เงินกองทุน” ดังที่กล่าวในข้างต้นไปหาผลประโยชน์โดยผู้จัดการกองทุน เพื่อให้เกิดประโยชน์และผลตอบแทนสูงสุด อันจะเป็นการสร้างความอุ่นใจและให้หลักประกันความมั่นคงแก่พนักงานที่เป็นสมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อพนักงานผู้นั้นมีเหตุต้องพ้นสภาพพนักงานไม่ว่าในกรณีใดๆ ทั้งการเสียชีวิต เกษียณอายุ หรือลาออก จากการเป็นสมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ นอกจากนั้น ยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถอีกทางหนึ่งด้วย

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นทางเลือกหนึ่งในการเสริมการออมที่เน้นให้ผู้มีเงินเดือนหรือค่าจ้างทำการออกแบบผูกพันระยะยาว กล่าวคือ เป็นเงินสะสมของลูกจ้างที่ลูกจ้างหักจากค่าจ้างในอัตราร้อยละ 2-15 และเงินจ่ายสมทบของนายจ้างในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าเงินสะสมของลูกจ้าง แต่ไม่เกินร้อยละ 15 ของค่าจ้าง แต่ถ้าทั้งสองฝ่ายตกลงจะจ่ายมากกว่าร้อยละ 15 ของค่าจ้าง ต้องขออนุญาตต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังผ่านนายทะเบียน ซึ่งการจัดตั้งกองทุนเป็นไปด้วยความสมัครใจทั้งสองฝ่าย เมื่อตัดสินใจที่จะออมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วไม่สามารถ

เบิก-ถอนได้ตามใจชอบ สมาชิก ของกองทุนนี้ครอบคลุมลูกจ้างเอกชนและรัฐวิสาหกิจและเงินออมดังกล่าว จะถูกนำไปบริหาร โดย นักลงทุนเรียกว่า “บริษัทจัดการ” เพื่อให้เงินนั้นเพิ่มพูนยิ่งขึ้นเป็นประโยชน์ให้กับกองทุน และจะได้รับเงินออมคืนเมื่อพ้นสถานภาพสมาชิกออกไปจากกองทุนแล้ว

ดังนั้น ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจในการจัดตั้งกองทุน และได้มีการจัดตั้งกองทุนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนายจ้าง อันได้แก่ บริษัท ห้างร้าน และองค์กรต่าง ๆ ได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากขึ้น และปริมาณเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างมากรวมทั้งจำนวนสมาชิกกองทุน และจำนวนนายจ้างได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องตามจำนวนเงินกองทุน เนื่องจากการที่บริษัทต่าง ๆ ได้เห็นประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เช่น เป็นสวัสดิการแก่ลูกจ้างและสร้างความมั่นใจให้แก่ลูกจ้างว่าเมื่อออกจากงาน หรือ เสียชีวิตตัวเองและครอบครัวจะมีเงินก้อนไว้ใช้ เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนฯของลูกจ้าง สามารถนำมาหักลดหย่อนและยกเว้นภาษีในการคำนวณภาษีเงินได้ และเงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนของนายจ้างถือเป็นรายจ่ายเมื่อเสียภาษีเงินได้ นอกจากนี้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีผู้จัดการกองทุน ซึ่งเป็นผู้อำนวยการด้านการลงทุนนำเงินไปลงทุนหาผลประโยชน์ เพื่อเพิ่มผลตอบแทนให้สูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นการกระจายความเสี่ยงอีกด้วย ทำให้คาดการณ์ได้ว่าปริมาณเงินกองทุนมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอย่างมากทุกปี เนื่องจากนายจ้างแต่ละรายต้องการผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุนสูงในความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ประกอบกับจำนวนผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ยังดำเนินธุรกิจในปัจจุบันมีเป็นจำนวนมาก และจากการแก้ไขพระราชบัญญัติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้อนุญาตให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทจัดการกองทุนส่วนบุคคลได้ ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในตลาดรุนแรงมากขึ้น

ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 กำหนดให้การลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีอยู่รูปแบบเดียว คือ ลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเงินกองทุน และลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงน้อยกว่าในสัดส่วนร้อยละ 40 ของเงินกองทุน ส่วนในการบริหารเงินกองทุนนั้น บริษัทจัดการจะต้องบริหารดูแลกองทุนการลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความสามารถของแต่ละบริษัทจัดการ และในปี พ.ศ. 2545 สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนสามารถเลือกรูปแบบการลงทุนได้เอง (Employee's choice) เพื่อตอบสนององลักษณะความต้องการของสมาชิกกองทุนแต่ละคน

จากที่กล่าวแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าการออมเป็นสิ่งสำคัญทั้งในส่วนตัวบุคคลและภาครัฐ การออมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการพึ่งพาตนเองในยามเกษียณอายุ และภาครัฐได้กำหนดให้สมาชิกกองทุน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสามารถเลือกนโยบายการลงทุนได้เอง จึงเห็นควรที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในการเลือกนโยบายการลงทุนด้วยตนเอง โดยกำหนดขอบเขตของประชากรเป็นพนักงานธนาคารกสิกรไทย และประโยชน์ที่ได้จากศึกษาครั้งนี้จะนำไปปรับปรุงแนวทางในการกำหนดนโยบายการลงทุน และแนวทางการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ. ธนาคารกสิกรไทย
- 2.2 เพื่อศึกษาความรู้และความเข้าใจในการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย
- 2.3 เพื่อศึกษาประสบการณ์การลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย
- 2.4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงาน บมจ. ธนาคารกสิกรไทย จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยด้านภูมิหลัง

3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ มีขอบเขตดังนี้

- 3.1 ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ คือ สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ประมาณ 15,000 คน โดยเลือกสุ่มตัวอย่างแบบวิจาร์ณญาณ จำนวน 400 คน
- 3.2 ระยะเวลาที่ใช้ คือ 1 สิงหาคม 2553 จนถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2553
- 3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา จะศึกษาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และความเข้าใจในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ประสบการณ์ในการลงทุน และพฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา เรื่อง “พฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย” โดยกำหนดตัวแปรที่เกิดจากทบทวนวรรณกรรมดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของ

1. เพศ
2. อายุ
3. การศึกษา
4. รายได้

4.1.2 ปัจจัยด้านภูมิหลัง

1. การรับรู้และความเข้าใจในการลงทุนของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
2. ประสบการณ์การลงทุน
3. รูปแบบการลงทุน
4. จำนวนเงินลงทุน
5. ข้อมูลประกอบการลงทุน

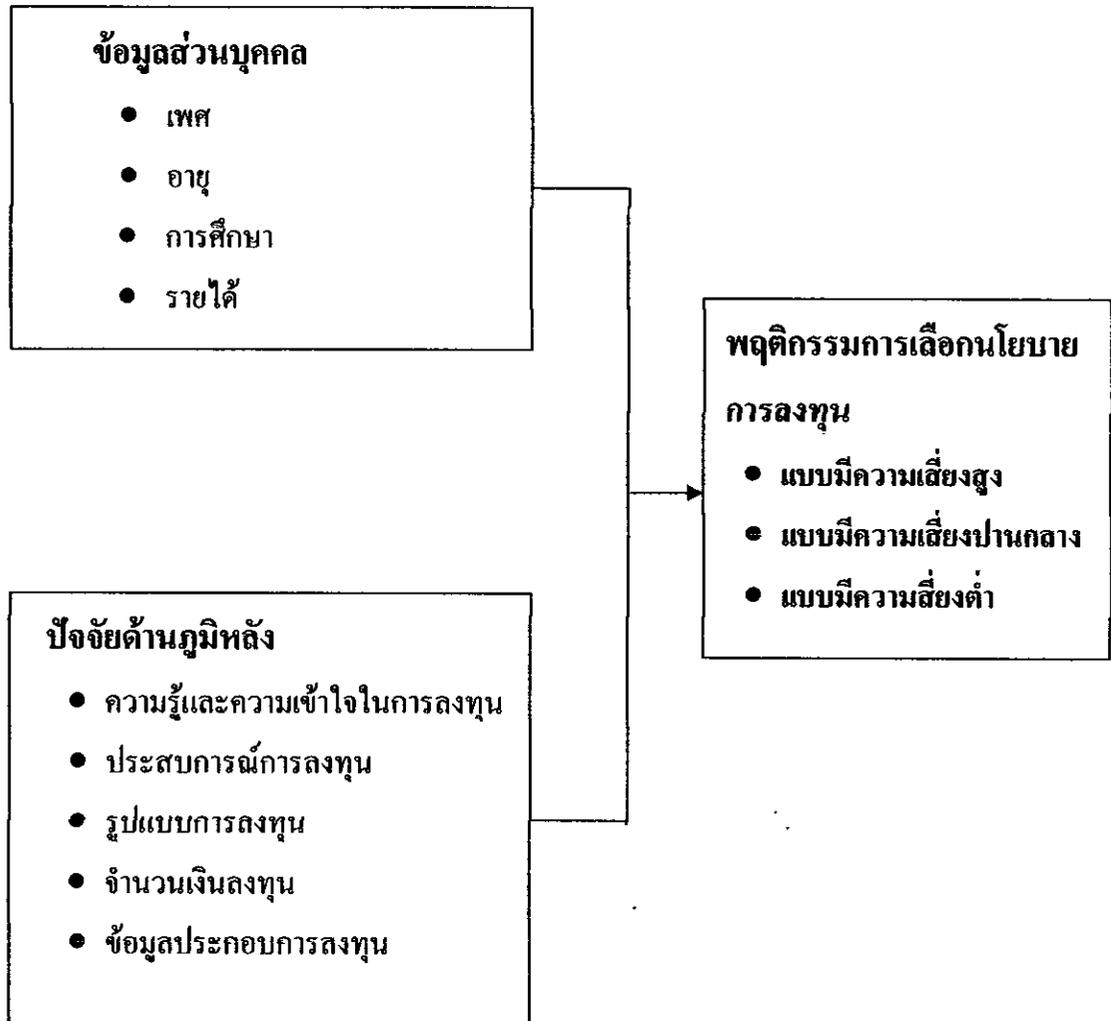
4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

พฤติกรรมการลงทุน

1. แบบมีความเสี่ยงสูง
2. แบบมีความเสี่ยงปานกลาง
3. แบบมีความเสี่ยงต่ำ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการนำเสนอ นโยบายการลงทุนที่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

5.2 เพื่อเป็นแนวทางให้ภาครัฐและบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัย มาใช้ในการวางแผนการลงทุนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสมาชิกกองทุน

6. นิยามศัพท์

การศึกษาสภาพการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมี คำศัพท์ที่สำคัญเพื่อให้เข้าใจตรงกันได้แก่

6.1 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หมายความว่า กองทุนซึ่งลูกจ้างและนายจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจ เพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างในกรณีที่ตายหรือออกจากงานหรือลาออกจาก กองทุน โดยลูกจ้างจะจ่ายเงินสะสมและนายจ้างจ่ายเงินสมทบในอัตราร้อยละ 2-15 ของค่าจ้าง ซึ่งนายจ้างจ่ายสมทบไม่น้อยกว่าอัตราที่ลูกจ้างสะสม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้จะมีสถานะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากทรัพย์สินของนายจ้าง

6.2 สมาชิกกองทุน หมายความว่า ลูกจ้างผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่ นายจ้าง โดย นายจ้างมีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และลูกจ้างจะต้องสมัครเป็นสมาชิก เพื่อให้เป็นสวัสดิการแก่ลูกจ้าง

6.3 กองทุนนายจ้างเดี่ยว (Single Fund) หมายถึง กองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่สมาชิกประกอบไปด้วยลูกจ้างของนายจ้างเพียงรายเดียว

6.4 กองทุนหลายนายจ้าง (Pooled Fund) หมายถึง กองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่สมาชิกประกอบไปด้วยลูกจ้างของนายจ้างหลายราย

6.5 คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หมายถึง บุคคลซึ่งทำหน้าที่ดูแลกิจการทั่วไปของกองทุนรวมทั้งสรรหาบริษัทจัดการที่จะมาทำหน้าที่จัดการลงทุนให้แก่กองทุน คณะกรรมการกองทุนนี้จะประกอบด้วยตัวแทนที่นายจ้างแต่งตั้งและตัวแทนที่ลูกจ้างเลือกตั้ง

6.6 เงินสะสม หมายถึง เงินส่วนที่ลูกจ้างสมัครใจจ่ายเข้ากองทุนเพื่อตนเอง ตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับกองทุน โดยกฎหมายกำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 2-15 ของค่าจ้าง ซึ่งนายจ้างจะหักจากค่าจ้างเข้ากองทุนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้าง

6.7 เงินสมทบ หมายถึง เงินส่วนที่นายจ้างสมัครใจจ่ายเข้ากองทุนเพื่อลูกจ้างตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับกองทุน โดยกฎหมายกำหนดในอัตราร้อยละ 2-15 ของค่าจ้าง ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าอัตราเงินสะสมของสมาชิก

6.8 นายทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หมายถึง บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้ทำหน้าที่ดูแลการดำเนินงานของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เช่นรับจดทะเบียนจัดตั้งกองทุนเพื่อให้มีสถานะเป็นนิติบุคคล รับจดทะเบียนแต่งตั้งหรือเปลี่ยนบริษัทจัดการ

6.9 บริษัทจัดการ หมายถึง บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์สินประเภทการจัดการกองทุนส่วนบุคคล มีหน้าที่นำเงินของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพไปลงทุนใน

ปัจจุบันมีทั้งธนาคารพาณิชย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน บริษัทประกันและบริษัท
หลักทรัพย์

6.10 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (อ.ก.ช.) เรียกว่าเป็นภาษาอังกฤษว่า
Association of Provident Fund (A.O.P) จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม 2537 เป็นศูนย์รวมของ
บริษัทจัดการที่ประกอบธุรกิจประเภทการจัดการกองทุนรวม กองทุนส่วนบุคคล และกองทุน
สำรองเลี้ยงชีพ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างมาตรฐานและพัฒนาการประกอบธุรกิจจัดการลงทุน
และตลาดทุนไทย

6.11 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ด.)
(The Office of the Securities and Exchange Commission : SEC) จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 17
แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 เพื่อปฏิบัติการใด ๆ ให้เป็นไป
ตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ด. และ ปฏิบัติการอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ก.ล.ด.มีหน้าที่วางนโยบายส่งเสริมและพัฒนา
อุตสาหกรรมหลักทรัพย์ทั้งระบบ ตลอดจนกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ทั้งในตลาดแรกและตลาด
รอง เช่น ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ธุรกิจ หรือ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ
หลักทรัพย์ การออกหลักทรัพย์ของบริษัทต่าง ๆ การเข้าถือครองหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ
(Takeover) รวมถึงการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ในส่วน
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ก.ล.ด. เป็นองค์กรของรัฐที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการ
จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นบริษัทจัดการ ผู้รับฝากทรัพย์สินและผู้สอบบัญชี
และอีกบทบาทหนึ่งคือทำหน้าที่ฐานะนายทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในการรับจดทะเบียน
จัดตั้งกองทุน การแก้ไขข้อบังคับกองทุน รวมทั้งดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ
กองทุน

6.12 หลักเกณฑ์การจ่ายเงินสมทบและผลประโยชน์จากเงินสมทบ หมายถึง
หลักเกณฑ์ที่แสดงสิทธิที่ลูกจ้างจะได้รับเงินสมทบและผลประโยชน์จากเงินสมทบจากกองทุน
สำรองเลี้ยงชีพ เมื่อลูกจ้างเกษียณ หรือลาออกจากงาน โดยทั่วไปมักจะอิงกับอายุงานกำหนดใน
ลักษณะเป็นขั้นบันได

6.13 สมาคมบริษัทจัดการกองทุน (AIMC) สมาคมที่เป็นการรวมตัวของบริษัท
จัดการที่ประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวม กองทุนส่วนบุคคล ซึ่งรวมถึงกองทุนสำรองเลี้ยง
ชีพ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างมาตรฐานและพัฒนาการประกอบธุรกิจจัดการลงทุนและตลาด
ทุนไทย

6.14 อัตราคงที่ หมายถึง เงินที่ต้องนำส่งเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพในอัตราที่เท่ากันทุกเดือน

6.15 อัตราก้าวหน้า หมายถึง เงินที่ต้องนำส่งเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพในอัตราที่สูงขึ้นเรื่อยๆ

6.16 ลงทุนในตราสารทางการเงิน หมายถึง ลงทุนในตราสารทุน และตราสารหนี้

6.17 กองทุนลงทุนในตราสารทุน (EQUITY FUND) หมายถึง กองทุนที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารแห่งทุน เช่น ลงทุนในหุ้นและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ซึ่งมีความเสี่ยงในการลงทุนสูง แต่ก็มีโอกาสที่ได้ผลตอบแทนสูงด้วย

6.18 กองทุนลงทุนในตราสารหนี้ (FIXED INCOME FUND) หมายถึง กองทุนที่มีนโยบายการลงทุนในเงินฝากและตราสารแห่งหนี้ เช่น พันธบัตร ตั๋วเงินคลัง ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วแลกเงิน และหุ้นกู้ เป็นต้น ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ แต่ผลตอบแทนก็ต่ำด้วย

6.19 กองทุนลงทุนแบบผสม (MIXED FUND) หมายถึง กองทุนที่มีการกำหนดสัดส่วนการลงทุน เงินฝาก ตราสารแห่งหนี้ และหุ้น ซึ่งจะมีความเสี่ยงปานกลาง

6.20 Employee's Choice หมายถึง หลักการที่เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเลือกนโยบายการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเอง

6.21 การเปลี่ยนนโยบายการลงทุน (SWITCHING) หมายถึง การที่สมาชิกสามารถขอปรับเปลี่ยนการลงทุน จากนโยบายการลงทุนเดิมไปยังนโยบายอื่น แต่ภายใต้ันนโยบายที่กำหนดขึ้น เช่น อาจจะมีนโยบายให้เลือก 2 – 5 นโยบาย โดยมีช่วงเวลาให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ เช่น ทุก 6 เดือน หรือ ทุก 1 ปี

ที่มา : http://www.sec.or.th/investor_edu/Content_0000000580.jsp?categoryID=CAT0000030&lang=th

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย มีกรอบแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ในประเทศไทย มีการจัดสวัสดิการให้แก่พนักงาน หรือลูกจ้างให้มีเงินยังชีพเมื่อออกจากงานในรูปแบบต่างๆ ได้มีมานานแล้ว และสวัสดิการในรูปแบบของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 แล้วแต่ไม่เป็นที่แพร่หลายเท่าที่ควรและยังไม่เป็นที่ยอมรับมากนัก เนื่องจากยังไม่มี หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนนอกจากนี้ การบริหารกองทุนส่วนใหญ่ยังอยู่ในความดูแลของนายจ้างเพียงฝ่ายเดียว และลูกจ้างไม่นิยมที่จะจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเพราะ ไม่สามารถนำมาหักลดหย่อนในการคำนวณเงิน ได้เพื่อเสียภาษีได้ จึงมักพึงรูปแบบของกองทุนบำเหน็จบำนาญเป็นสำคัญ

1.1 ความหมายของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย ได้ให้สรุปคำจำกัดความไว้ว่า กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คือ กองทุนที่นายจ้างและลูกจ้างร่วมกันจัดตั้งเงินของกองทุนมาจากเงินที่ลูกจ้างจ่ายส่วนหนึ่ง เรียกว่า “เงินสะสม” และนายจ้างจ่ายเงินเข้าอีกส่วนหนึ่งเรียกว่า “เงินสมทบ” ซึ่งการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นรูปแบบหนึ่งของการให้สวัสดิการแก่พนักงานและลูกจ้าง จึงช่วยให้สร้างแรงจูงใจให้ลูกจ้างทำงานให้กับนายจ้างนานๆ เพื่อให้มีเงินไว้ใช้ในยามชราหรือเมื่อพ้นวัยทำงานซึ่งถือเป็นสวัสดิการสำคัญ โดยเฉพาะเมื่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมในประเทศเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประชากรอายุยืนขึ้น ดังนั้นการจัดสวัสดิการในเรื่องนี้จึงไม่ควรที่นายจ้างหรือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง แต่ควรเป็นเรื่องที่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐบาลจะต้องให้ความสนใจด้วย นอกจากนี้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นเงินออมที่

เกิดจากความร่วมมือระหว่างนายจ้าง ซึ่งเงินกองทุนนี้จะอยู่ภายใต้การจัดการของผู้จัดการกองทุน ในการที่จะนำไปหาผลตอบแทนสูงสุด และเมื่อลูกจ้างเกษียณอายุหรือลาออกจากงาน จะทำให้มีเงินก้อนหนึ่งไว้ใช้สอยถือว่าเป็นสวัสดิการส่วนหนึ่งที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้าง

เมื่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมในประเทศเปลี่ยนแปลงไป ประชากรมีอายุยืนขึ้น แต่ระดับการพึ่งพาบุตรหลานกลับลดลง ประชาชนจึงเริ่มหันมาสนใจการออมเงินเพื่อไว้ใช้ในยามชรามากขึ้น ซึ่งหลายหน่วยงานได้จัดสวัสดิการการออมรูปแบบต่างๆ ให้กับพนักงานและลูกจ้าง เพื่อให้มีเงินไว้ใช้เมื่อเกษียณอายุหรือลาออกจากงาน (สมบูรณ์ แสงแก้ว, 2544, หน้า 2)

1.2 วัตถุประสงค์และหลักเกณฑ์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

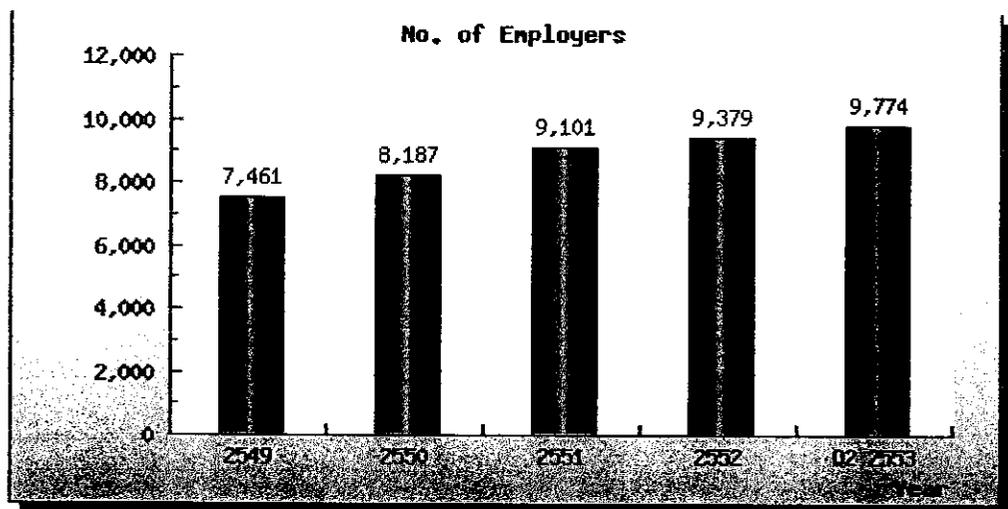
เพื่อเป็นการสนับสนุนและจูงใจให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากขึ้น รัฐบาลออกกฎหมายเฉพาะเพื่อควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน ดังนี้

1. เพื่อเป็นสวัสดิการแก่ลูกจ้าง โดยเป็นการสร้างหลักประกันแก่ลูกจ้าง และครอบครัวเมื่อออกจากงานยังมีเงิน ใช้จ่ายยังชีพ
2. เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง รวมทั้งสร้างชื่อเสียงให้แก่ นายจ้างว่ามีสวัสดิการที่มั่นคงและเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานของลูกจ้าง ทำให้ลูกจ้างอยู่กับนายจ้างนานขึ้น
3. เพื่อเป็นการส่งเสริมการระดมเงินออมจากภาคเอกชน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ กระทรวงการคลัง ได้ดำเนินการขร่างพระราชบัญญัติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญ คือ

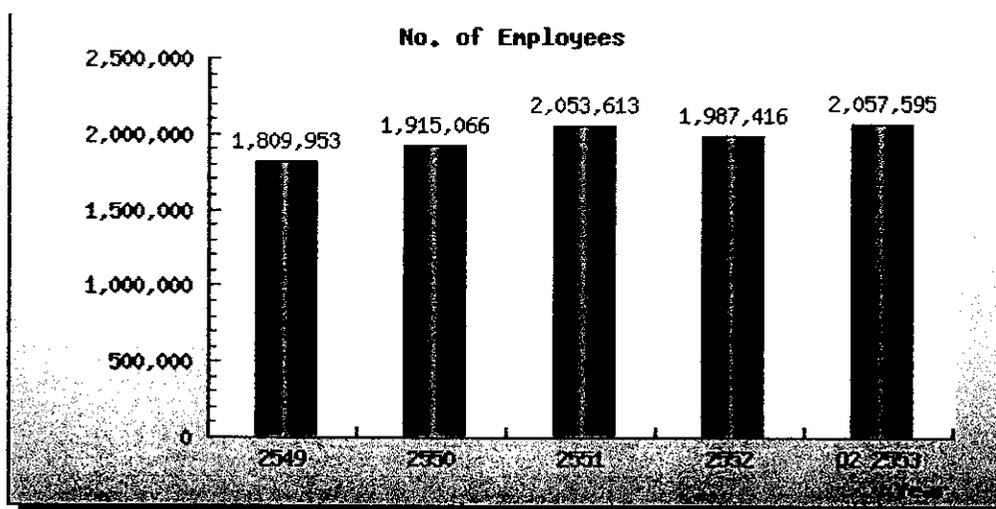
1. กำหนดลักษณะและองค์ประกอบของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยเน้นการจัดตั้งให้เป็นความร่วมมือระหว่างนายจ้างและลูกจ้างด้วยความสมัครใจ
2. กำหนดกลไกการจัดตั้งกองทุนและการขอจดทะเบียนกองทุน
3. กำหนดขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุน
4. กำหนดกฎเกณฑ์การจัดการผู้จัดการกองทุนและการนำเงินในกองทุนไปหาผลประโยชน์
5. กำหนดสถานภาพของกองทุนเป็นนิติบุคคล
6. กำหนดบทลงโทษต่อนายจ้างและผู้จัดการกองทุน ที่ทำให้สมาชิกกองทุนเสียผลประโยชน์

เมื่อภาครัฐบาล โดยกระทรวงการคลัง ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนอย่างเต็มที่ โดยการออกกฎหมายและขั้วร่างพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นมานั้น จนกระทั่งพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้นั้น ส่งผลให้บริษัท ห้างร้าน และองค์กรต่างๆ เห็นความสำคัญ ผลประโยชน์ต่างๆ และความมั่นคงที่จะได้รับจากการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากขึ้น ทำให้จำนวนนายจ้างที่จัดตั้งกองทุนเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2527 คือ นายจ้าง จำนวน 154 ราย ปัจจุบันปี 2553 มีจำนวนนายจ้าง เป็น 9,774 ราย โดยมีจำนวนสมาชิกกองทุนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ. 2553 มีจำนวนมากถึง 2,057,595 คน ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 4 และภาพที่ 5 (<http://www.fpo.go.th/S-1/>)

ภาพที่ 2.1 จำนวนนายจ้างระหว่างปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2553

ที่มา : สถิติการเจริญเติบโตของธุรกิจการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สมาคมบริษัทจัดการกองทุน และกองทุนนโยบายการออมและการลงทุนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ภาพที่ 2.2 จำนวนสมาชิกกองทุนระหว่างปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2553

ที่มา : สถิติการเจริญเติบโตของธุรกิจการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สมาคมบริษัท

จัดการกองทุนและกองทุนนโยบายการออมและการลงทุนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กระทรวงการคลัง

1.3 พัฒนาการของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ธุรกิจกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้มีพัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านคัวบทกฎหมาย ข้อกำหนดต่างๆ จากทางกระทรวงการคลัง และขั้นตอนการดำเนินงานธุรกิจของบริษัทจัดการกองทุนฯ ซึ่งเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจนี้ทุกๆ ด้าน เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบหรือเสียเปรียบกันระหว่างนายจ้างและ ผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และเพื่อให้สมาชิกกองทุนฯ มีความเข้าใจในผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ ซึ่งพัฒนาการของกองทุนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 จนถึงปัจจุบันนี้ สามารถ แบ่งได้เป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่หนึ่ง

ช่วงก่อนปี พ.ศ. 2527 การจัดสวัสดิการส่วนใหญ่จะกระทำกันในรูปแบบของกองทุนบำเหน็จ คือ กองทุนที่นายจ้างจ่ายเงินเข้ากองทุนเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งมีทั้งแบบที่นายจ้างกันเงินสำรองไว้ต่างหาก และแบบที่นายจ้างตั้งตัวเลขทางบัญชีไว้เฉยๆ โดยเป็นการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จของบริษัทใหญ่ๆ ที่มาเปิดสาขาในประเทศไทยซึ่งมีเพียงไม่กี่ราย ส่วนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ ลูกจ้างและนายจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้นยังมีอยู่ก่อนข้างน้อย ด้านการบริหารเงินกองทุนมีทั้งที่บริษัทนายจ้างบริหารเงินเอง หรือให้บุคคลที่สามเข้ามาบริหาร ซึ่งโดยมากเป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่มีสำนักงานในประเทศไทยเป็นผู้บริหารให้

สำหรับข้อกำหนดทางภาษีอากรเกี่ยวกับกองทุน ไม่ว่าจะเป็นกองทุนบำเหน็จหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประมวลรัษฎากรในขณะนั้นถือว่าเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทั้ง 2 แบบ (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย) มีวิธีปฏิบัติดังนี้

1. เงินที่ลูกจ้างจ่ายสะสมเข้ากองทุนยังไม่สามารถนำมาหักลดหย่อนในการคำนวณเงินได้ เพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ แต่ไม่เกิน 10,000 บาท สำหรับส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 15% ของค่าจ้าง แต่ไม่เกิน 490,000 บาท ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมกับเงินได้ที่เสียภาษี

2. เงินที่ลูกจ้างได้รับครั้งเดียวเมื่อออกจากงานจะต้องนำไปรวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีด้วย

3. เงินที่นายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุน จะนำมาหักค่าใช้จ่ายได้เฉพาะในรอบระยะเวลาบัญชีที่นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างตามที่จ่ายจริง เมื่อลูกจ้างออกจากงานเท่านั้น และต้องอยู่ในจำนวนที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินเดือนทั้งหมดของลูกจ้างที่นายจ้างใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณเงินจ่ายสมทบด้วย

4. ผลประโยชน์จากการลงทุนของกองทุน เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล และกำไรจากการขายหลักทรัพย์ ได้รับการยกเว้นภาษี

ระยะที่สอง

ช่วงปี พ.ศ. 2527 – 2530 เป็นช่วงที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 มีผลใช้บังคับ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับดังกล่าว ภาครัฐบาลจำเป็นต้องส่งเสริมให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้แก่พนักงาน เพื่อสร้างเงินออมในเชิงบังคับและเป็นการสร้างสวัสดิการให้แก่พนักงาน ส่งผลให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์สำคัญๆ หลายประการ เช่น ต้องมีการจ่ายเงินสะสมของพนักงานและเงินสมทบของนายจ้าง มีการกั้นเงินกองทุนนี้ออกจากบัญชีการเงินของบริษัทนายจ้างอย่างถูกต้อง และมีผู้บริหารกองทุนเป็นเอกเทศเพื่อนำเงินในกองทุนไปหาผลประโยชน์ในการคำนวณเงินได้เพื่อเสียภาษีทั้งนิติบุคคลและบุคคลธรรมดา กระทรวงการคลังจึงได้เตรียมร่างกฎหมายกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้น โดยในระหว่างนั้นกระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ 162 (พ.ศ. 2526) ตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2526 และให้มีผลใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2527 เป็นต้นไป เพื่อใช้กำกับควบคุมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพไปพลางก่อน กฎกระทรวงฉบับนี้มีสาระสำคัญที่กำหนดให้บริษัทนายจ้างและลูกจ้างร่วมกันจัดตั้งกองทุนด้วยความสมัครใจ โดยมีบุคคลที่สามเป็นผู้จัดการกองทุน ซึ่งต้องนำเงินในกองทุนไปลงทุนตามหลักเกณฑ์ที่ทางการ

กำหนด แต่กองทุนนี้ยังถือเป็นทรัพย์สินส่วนหนึ่งของบริษัทนายจ้างที่จัดตั้งกองทุนยังไม่แยก เป็นนิติบุคคลต่างหาก ในการนี้ทางการได้ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดย

1. ให้เงินที่บริษัทนายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุนถือเป็นรายจ่ายได้ในรอบระยะเวลา บัญชีที่จ่ายเท่ากับเงินที่บริษัทได้จ่ายสมทบ แต่ไม่เกินอัตราร้อยละ 15 ของค่าจ้างของลูกจ้างแต่ละ ราย

2. สมาชิกที่ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีทั้งจำนวน แต่ สมาชิกที่ทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ให้เงินที่ลูกจ้างจ่ายสะสมเข้ากองทุนนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ ไม่เกินปีละ 7,000 บาท คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน เหลือเท่าใดหักได้อีกครั้งหนึ่ง แล้วคำนวณภาษี ตามอัตราภาษีทั่วไป ทั้งนี้จำนวนวันทำงานตั้งแต่ 183 วันขึ้นไป นับเป็น 1 ปี น้อยกว่า 183 ให้ปัด ทิ้ง

3. เนื่องจากยังมีนายจ้างอีกหลายรายที่ได้จัดสวัสดิการแก่ลูกจ้างในรูปแบบกองทุน บำเหน็จ หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอยู่ก่อนที่กฎกระทรวงฉบับที่ 162 (พ.ศ. 2526) ออกตาม ความประมวลรัษฎากรมีผลใช้บังคับ ดังนั้น เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามกฎกระทรวงฉบับนี้ และประสงค์จะโอนเงินที่ได้จัดสรรไว้เข้ามาในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ก็ให้นำเงินดังกล่าวมาถือเป็นรายจ่ายได้ 10 รอบระยะเวลาบัญชี ดังนั้น เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2530 ได้มี การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้นจากระยะที่ 1 เป็น 522 กองทุน คิดเป็นจำนวนเงิน 3.2 พันล้านบาท ซึ่งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่จัด ตั้งขึ้นนี้ประกอบด้วย บริษัทนายจ้าง 514 ราย และ ลูกจ้างที่เข้าเป็นสมาชิกกองทุน 83,254 คน (กองนโยบายการออมและการลงทุน, 2538)

ระยะที่สาม

ช่วงปี พ.ศ. 2530 ถึง 2542 พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ได้มีผล ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2530 โดยกองทุนที่จัดตั้งตามกฎหมายนั้นนอกจากจะมีคุณสมบัติ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 162 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในประมวลรัษฎากรแล้ว ทางกฎหมายยัง ขอมรับสภาพการเป็นนิติบุคคลแตกต่างหากจากกิจการของนายจ้าง และสิทธิในเงินกองทุนนี้ไม่ อาจโอนกันได้เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ลูกจ้างอย่างแท้จริงตลอดจนมีการกำหนดบทลงโทษ สำหรับนายจ้างและผู้จัดการกองทุนที่ทำให้ลูกจ้างหรือกองทุนต้องเสียสิทธิไป สำหรับวิธีการ ปฏิบัติทางภาษีอากร ในขั้นต้นเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ ได้ยกเลิกกฎกระทรวงฉบับที่ 162 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในประมวลรัษฎากร และได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ 183 (พ.ศ. 2533) ตามความในประมวลรัษฎากรแต่มีส่วนที่เปลี่ยนแปลงไป คือ

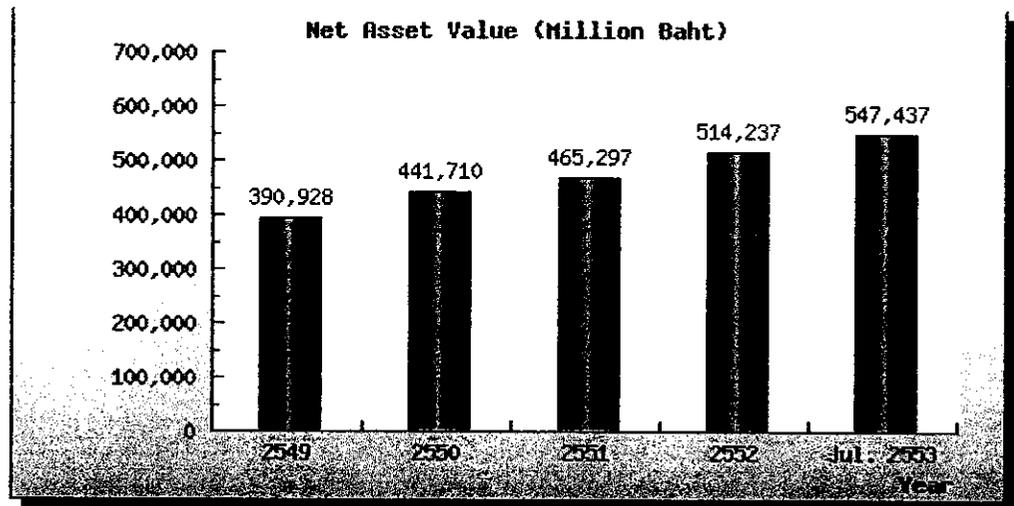
1. เงินสมทบส่วนที่นายจ้างจ่ายเข้ากองทุนเกินกว่าร้อยละ 15 ของค่าจ้างสามารถถือเป็นรายจ่ายของนายจ้างได้หากได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีฯ

2. ผ่อนผันให้นายจ้างที่นำเงินกองทุนที่มีกองทุนอยู่ก่อนกฎกระทรวงฉบับที่ 162 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในประมวลรัษฎากรมาจดทะเบียนเป็นกองทุนที่ถูกต้อง ซึ่งได้ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยเงินจำนวนดังกล่าวให้ถือเป็นรายจ่ายได้ 10 รอบระยะเวลาบัญชีนับแต่โอนเงินเข้ากองทุน แต่กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับเพียง 6 ปี เท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นไปโดยต่อเนื่อง ในกฎกระทรวงฉบับนี้จึงได้ให้นายจ้างของกองทุนดังกล่าวถือเป็นรายจ่ายได้ต่อไปจนครบ 10 รอบระยะเวลาบัญชีตามเดิม โดยในระยะที่ 3 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในช่วงขยายตัว ในภาคอุตสาหกรรมผลผลิตมีการขยายตัวอย่างมาก เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการส่งออกและด้านอสังหาริมทรัพย์ ส่งผลให้มีการจ้างงานเป็นจำนวนมาก มีปริมาณเงินหมุนเวียนภายในประเทศอย่างสม่ำเสมอ และบริษัทต่างๆ เริ่มเล็งเห็นประโยชน์ของการออมในรูปของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกันมากขึ้นจึงได้มีการจัดตั้งกองทุนสำรอง-เลี้ยงชีพเพิ่มขึ้น ดังนั้นเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2542 มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่จดทะเบียนแล้วอยู่จำนวน 860 กองทุนคิดเป็นจำนวนเงินกองทุน 182.7 พันล้านบาท ซึ่งกองทุนที่จัดตั้งขึ้นนี้เป็นการจัดตั้งโดยนายจ้าง 4,270 ราย และมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 1,352,993 คน

ระยะที่สี่

ช่วงปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้นมีมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดการกองทุนส่วนบุคคล กระทรวงการคลังมีดำริที่จะโอนงานการกำกับดูแล กองทุนสำรองเลี้ยงชีพจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ไปยังสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จึงได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อโอนงานกำกับดูแลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง มาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และได้เปลี่ยนชื่อผู้จัดการกองทุนจาก “ผู้จัดการกองทุน” เป็น “บริษัทจัดการกองทุน” การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้จะเปลี่ยนแปลงเฉพาะองค์กรที่กำกับดูแลจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ส่วนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพส่วนอื่นยังคงเดิม

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง รวมทั้ง เพื่อให้การบริหารกองทุนมีความยุติธรรมแก่ทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง ทำให้ผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเข้ามามีบทบาทในการจัดตั้งกองทุน และการบริหารกองทุนให้มีประสิทธิภาพ และได้รับผลประโยชน์มากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณเงินกองทุนในธุรกิจสูงขึ้น

ภาพที่ 2.3 การเติบโตของจำนวนเงินกองทุนตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ถึง พ.ศ.2553
ที่มา : สถิติการเจริญเติบโตของธุรกิจการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สมาคมบริษัท
จัดการกองทุน

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการกำกับดูแลธุรกิจกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง มาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. แล้วนั้น ถือว่าเป็นการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนเพิ่มขึ้นอย่างยิ่ง และบริษัทต่างๆ มีความมั่นใจว่าการบริหารเงินในกองทุนของคนภายใต้การจัดการกองทุนโดยผู้จัดการกองทุนที่มีมาตรฐาน และมีศักยภาพในด้านการลงทุนนั้นจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า และไม่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสีย สินทรัพย์แต่อย่างใด และเนื่องจากหลายบริษัทที่ประสงค์จะจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพิ่มมากขึ้น เมื่อเทียบกับในอดีตที่ผ่านมาและบริษัทที่จัดตั้งกองทุนอยู่แล้วก็เริ่มหันมาพิจารณาหาผู้จัดการกองทุนที่ได้มาตรฐานของ สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ด้วยเหตุนี้ทำให้การแข่งขันในธุรกิจนี้รุนแรงขึ้น

1.4 กระบวนการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

1.4.1 ก่อนจัดตั้งกองทุนต้องเน้นให้ลูกจ้างเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนว่า ต้องการให้เป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างตาย หรือลาออกจากงาน ลาออกจากกองทุน ทั้งนี้การจัดตั้งกองทุนต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจของทั้งนายจ้างและลูกจ้าง กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 1 กองทุน อาจประกอบด้วยนายจ้างมากกว่า 1 รายได้

1.4.2 กองทุนประกอบด้วย เงินที่ลูกจ้างจ่ายสะสมจากค่าจ้าง เงินที่นายจ้างจ่ายสมทบ รวมทั้งเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้และผลประโยชน์อันเกิดจากเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว

1.4.3 กองทุนต้องมีคณะกรรมการกองทุนเป็นผู้บริหาร ซึ่งคณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วยผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากลูกจ้างและผู้แทนที่ได้รับจากการแต่งตั้งโดย นายจ้าง คณะกรรมการจะทำหน้าที่แทนสมาชิกและควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของกองทุน

1.4.4 กองทุนต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้ลูกจ้างจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนเป็นประจำ ซึ่งจ่ายสะสมได้ตั้งแต่ร้อยละ 2 ถึงร้อยละ 15 ของค่าจ้างและนายจ้างต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนให้แก่ ลูกจ้างในอัตราไม่ต่ำกว่าเงินสะสมของลูกจ้างแต่ไม่เกินร้อยละ 15 ของค่าจ้าง ทั้งนี้ ลูกจ้างและนายจ้างอาจตกลงกันจ่ายในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 15 ของค่าจ้างก็ได้ โดยต้องขออนุมัติต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังผ่านนายทะเบียน

1.4.5 เพื่อให้เป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ถูกต้องตามกฎหมายคณะกรรมการกองทุนจะต้องนำกองทุนไปยื่นขอจดทะเบียนต่อผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ซึ่งเป็นนายทะเบียน โดยต้องมีเอกสารประกอบการขอจดทะเบียน ได้แก่ ข้อบังคับกองทุน สัญญาแต่งตั้งผู้จัดการกองทุน รายชื่อคณะกรรมการกองทุน และกรรมการผู้มีอำนาจลงนามสำเนา รายงานการประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุน สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการเป็นนิติบุคคล หรือบุคคลธรรมดาของนายจ้าง สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร แผนที่แสดงที่ตั้งสำนักงานกองทุน แผนที่แสดงที่ตั้งที่ทำการของนายจ้าง

1.4.6 ข้อบังคับของกองทุนที่จะนำไปจดทะเบียนอย่างน้อยจะต้องมีข้อความซึ่งประกอบด้วยชื่อกองทุน ซึ่งต้องมีคำว่า “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ” นำหน้าที่ตั้งสำนักงาน วัตถุประสงค์ วิธีรับสมาชิกและการสิ้นสุดสมาชิกภาพ ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ วิธีเลือกตั้งและแต่งตั้งวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การประชุมคณะกรรมการกองทุน เงินสะสมและเงินสมทบที่ต้องจ่ายเข้ากองทุน หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณผลประโยชน์ที่ลูกจ้างจะได้รับหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาในการจ่ายเงินเมื่อลูกจ้างสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือเมื่อเลิกกองทุน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของกองทุน

1.4.7 กองทุนที่ได้รับการจดทะเบียนแล้วจะต้องมีคำต่อท้าย “ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” กองทุนที่จดทะเบียนแล้ว จะมีสถานะที่เป็นนิติบุคคลแตกต่างหากจากกิจการของนายจ้าง

1.4.8 ให้นายจ้างแยกบัญชีและเอกสารเกี่ยวกับการเงินหรือทรัพย์สินอื่นของตน ออกจากบัญชีกองทุน โดยเด็ดขาด

1.5 บุคคลที่เกี่ยวข้องและหน้าที่รับผิดชอบ

1.5.1 นายจ้าง เป็นคนที่มีส่วนสำคัญในการก่อกำเนิดกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หากปราศจากนายจ้างกองทุนสำรองเลี้ยงชีพก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้น นายจ้างจึงเป็นบุคคลที่มีความหวังดีต่อลูกจ้างในการให้สวัสดิการที่ดีเพื่อให้ลูกจ้างมีเงินก้อนไว้ใช้เมื่อเกษียณอายุ

ออกจากงาน หรือออกจากกองทุน นายจ้างทำหน้าที่หลักในการนำส่งเงินสะสมและสมทบของกองทุน

1.5.2 ลูกจ้าง เป็นส่วนประกอบสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้น มีหน้าที่ขอมให้นายจ้างหักค่าจ้างเป็นเงินสะสมเข้ากองทุน และต้องยินยอมปฏิบัติตามข้อกำหนดใน ข้อบังคับกองทุน โดยสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกพึงปฏิบัติดังนี้

1) ทุกเดือน นายจ้างจะหักเงินเดือนของสมาชิกเพื่อส่งเข้ากองทุน ภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่มีการจ่ายค่าจ้าง ทั้งนี้ การหักเงินสะสมของสมาชิกเข้ากองทุนให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับกองทุน ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2 และไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินเดือน สมาชิกจะต้องตรวจสอบการนำเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยดูจากใบรับรองการจ่ายเงินเดือน ซึ่งควรเก็บไว้เพื่อตรวจสอบกับรายงานรอบ 6 เดือน

2) ทุก 6 เดือน บริษัทจะต้องส่งรายงาน 6 เดือน ที่แสดงยอดเงินสะสมและเงินสมทบให้สมาชิกภายในเดือนมกราคมและกรกฎาคมของทุกปี ซึ่งสมาชิกควรดูข้อมูลต่อไปนี้

(1) เงินสะสม ดูว่ายอดเงินรวม 6 เดือน ตรงกับยอดเงินที่เข้ากองทุนในแต่ละเดือน

(2) เงินสมทบ ดูว่ามียอดเงินตามที่กำหนดในข้อบังคับกองทุนหรือไม่จำนวนหน่วย : ดูว่าเพิ่มขึ้นตราบเท่าที่มีการจ่ายเงินเข้ากองทุนเพิ่มขึ้น

(3) มูลค่าต่อหน่วย หากมูลค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าผลประกอบการของกองทุนดีขึ้น แต่หากมูลค่าลดลง แสดงว่าผลประกอบการของกองทุนลดลง

3) ทุกปี สมาชิกควรเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี เพื่อรับฟังผลการดำเนินงานในปีต่อไป โดยเฉพาะในเรื่องผลการดำเนินงานของกองทุน ซึ่งในการประชุมสมาชิกสามารถซักถามข้อสงสัยได้ และสมาชิกควรใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการกองทุนฝ่ายลูกจ้าง เนื่องจากกรรมการกองทุนจะเป็นตัวแทนสมาชิกในการทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของกองทุนและสมาชิก ทั้งนี้ ความถี่ในการจัดการเลือกตั้งกรรมการกองทุนขึ้นอยู่กับวาระของกรรมการกองทุนด้วย เช่น ทุกปี หรือ ทุก 2 ปี เป็นต้น

1.5.3 เมื่อสิ้นสมาชิกภาพ : การสิ้นสมาชิกภาพอาจเกิดจากการเกษียณอายุออกจากงาน โดยย้ายกองทุน หรือสมาชิกเสียชีวิต สมาชิกควรศึกษาวิธีการขอรับเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจากคณะกรรมการกองทุน เนื่องจากแต่ละกองทุนอาจมีวิธีการที่แตกต่างกัน ซึ่งโดยส่วนใหญ่บริษัทจัดการจะจ่ายเป็นเช็คให้แก่สมาชิก ทั้งนี้ มีขั้นตอนต่างๆ ต่อไปนี้

1) กรณีสมาชิกเกษียณอายุ/ออกจากงาน สมาชิกติดต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อให้แจ้งการสิ้นสมาชิกพร้อมส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้บริษัทจัดการทราบ หลังจากนั้นบริษัทจัดการจะดำเนินการส่งเงินให้สมาชิกโดยตรงหรือผ่านคณะกรรมการกองทุน

2) กรณีโอนย้ายกองทุน สมาชิกติดต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อแจ้งการโอนย้ายกองทุนไปยังกองทุนอื่น เมื่อคณะกรรมการกองทุนแจ้งให้บริษัทจัดการทราบพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว บริษัทจัดการอาจดำเนินการส่งเงินคืนให้สมาชิก เพื่อให้สมาชิกนำไปมอบให้แก่บริษัทจัดการรายใหม่ หรือบริษัทจัดการอาจดำเนินการส่งเงินต่อให้แก่บริษัทจัดการรายใหม่โดยตรงก็ได้

3) กรณีสมาชิกเสียชีวิต ผู้รับผลประโยชน์ที่สมาชิกได้ระบุชื่อไว้ ต้องติดต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อแจ้งบริษัทจัดการทราบพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นบริษัทจัดการจะดำเนินการออกเช็คในนามผู้รับผลประโยชน์ตามที่สมาชิกได้ระบุไว้ในใบสมัคร ส่วนกรณีที่ไม่ได้มีการระบุชื่อผู้รับประโยชน์ไว้ บริษัทจัดการจะจ่ายให้บุตร สามีหรือภริยา และบิดามารดา ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

1.5.4 ระยะเวลาที่จะได้รับเงิน สมาชิกจะได้รับเงินภายใน 30 วันนับแต่วันที่สิ้นสมาชิกภาพ ตามวิธีการรับเงินที่ระบุไว้ ดังนั้น หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วยังไม่ได้รับเงิน สมาชิกควรทวงถามไปยังคณะกรรมการกองทุนหรือบริษัทจัดการ ทั้งนี้ หากมีเจ้าหน้าที่ขอรับเงินแทนสมาชิกหรือมีบุคคลใดขอยึดหรือหน่วงเหนี่ยวเช็คไว้ จะไม่สามารถกระทำได้อีก เนื่องจากกฎหมายกำหนดว่า เงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

1.5.5 การตรวจสอบจำนวนเงินที่ได้รับ สมาชิกจะได้รับเงิน 2 ส่วนคือ

1) เงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสม : สมาชิกต้องได้รับทั้งจำนวน

2) เงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบ : สมาชิกจะได้รับตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบังคับกองทุน หากสมาชิกกองทุนทำงานต่ำกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับหรือไม่เป็นตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ อาจไม่ได้รับเงินส่วนนี้

1.5.6 การคงเงินไว้ในกองทุน/การโอนย้ายกองทุน เมื่อลูกจ้างรายใดสิ้นสมาชิกภาพเพราะออกจากงานไม่ว่าเหตุใด ลูกจ้างรายนั้นมีสิทธิคงเงินทั้งหมดที่มีสิทธิได้รับไว้ในกองทุนและคงการเป็นสมาชิก โดยลูกจ้างและนายจ้างไม่ต้องจ่ายเงินสะสมและเงินสมทบเข้ากองทุน ทั้งนี้ระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับต้องไม่น้อยกว่า 90 วันนับแต่วันที่ออกจากงาน

หากสมาชิกลาออกจากกองทุนโดยที่ยังไม่เกษียณอายุ สมาชิกอาจจะเสียผลประโยชน์จากเงินสมทบที่จะได้รับไม่เต็มจำนวน อีกทั้งเงินที่ได้รับจากกองทุนในส่วนของเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสะสม/เงินสมทบจะต้องถูกหักภาษีด้วย

1.6 นโยบายการลงทุนของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

นโยบายการลงทุนที่บริษัทจัดการเสนอให้กองทุนลงทุน แบ่งออกเป็นนโยบายการลงทุนเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1.6.1 นโยบายแห่งตราสารหนี้ (Fixed Income Fund : FI) หมายถึง การลงทุนเฉพาะตราสารหนี้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่น เงินฝาก ตั๋วเงินคลัง ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ หุ้นกู้บริษัทเอกชน โดยทั่วไปแล้วนโยบายการลงทุนในตราสารหนี้มีความเสี่ยงน้อยกว่านโยบายการลงทุนในตราสารทุน ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจึงไม่สูงนัก จึงเหมาะสมสำหรับนักลงทุนที่ขอรับความเสี่ยงน้อย

1.6.2 นโยบายแห่งตราสารทุน (Equity Fund) หมายถึง การลงทุนที่เน้นการลงทุนในตราสารทุน เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น เป็นต้น โดยเฉลี่ยแล้วไม่ น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน (NAV) และมีความเสี่ยงที่สูงกว่านโยบายการลงทุนในตราสารหนี้และนโยบายการลงทุนแบบผสม จึงเหมาะสมสำหรับผู้ลงทุนที่คาดหวังที่จะได้ผลตอบแทนสูง แต่จะต้องยอมรับความเสี่ยงได้สูง และสามารถลงทุนระยะยาวได้

1.6.3 นโยบายผสม (Mixed Fund : Mixed) นโยบายการลงทุนประเภทนี้จะลงทุนทั้งในตราสารหนี้และตราสารทุน โดยจะลงทุนในเงินฝาก ตั๋วเงินคลัง ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ หุ้นกู้บริษัทเอกชน หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ตามนโยบายที่กำหนด เช่น

1) นโยบายลงทุนตราสารหนี้ไม่เกินร้อยละ 60 และลงทุนในตราสารทุนไม่เกินร้อยละ 40 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน

2) นโยบายลงทุนตราสารหนี้ไม่เกินร้อยละ 40 และลงทุนในตราสารทุนไม่เกินร้อยละ 60 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน

3) นโยบายลงทุนตราสารหนี้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และลงทุนในตราสารทุนไม่เกินร้อยละ 20 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน

ผู้ลงทุนควรยอมรับความเสี่ยงปานกลาง และได้รับผลตอบแทนปานกลาง

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยได้นำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการบุคคล มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

ในการวิจัยในครั้งนี้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องคือทฤษฎีการจูงใจและทฤษฎีการลงทุน

2.1. ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์

ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ มีข้อสมมติฐานขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการหลากหลายประการ และเป็นความต้องการที่ไม่สิ้นสุด
2. มนุษย์ต้องการจะมีความสำคัญแตกต่างกัน มนุษย์จึงสามารถจะลำดับ

ความสำคัญของความต้องการ ได้

3. บุคคลจะแสวงหาความต้องการที่สำคัญที่สุดหรือสำคัญมากกว่าก่อน

4. เมื่อบุคคลได้สิ่งที่ต้องการบำบัดความต้องการของตนแล้ว ความจำเป็นในสิ่งนั้นจะหมดไป และจะเริ่มสนใจในความต้องการสำคัญรองลงมาอย่างอื่นต่อไป

ตามทฤษฎีของมาสโลว์ ได้จัดลำดับความต้องการตามความสำคัญออกเป็น 5 ระดับ จากต่ำไปสูง ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการที่สำคัญที่สุด และเป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอด เช่น ต้องการอาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ (ปัจจัยสี่) ความต้องการพักผ่อน และความต้องการทางเพศ การอยู่ในสภาพอุณหภูมิที่พอเหมาะ และต้องการรักษาสมดุลของร่างกาย

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) เมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยก็จะเข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมของมนุษย์ ความปลอดภัยดังกล่าวมี 2 รูปแบบ คือ ความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย และความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย ได้แก่ การมีความปลอดภัยในชีวิต การมี สุขภาพดี เป็นต้น ส่วนความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การมีอาชีพ การงานมั่นคง การทำงานที่มีหลักประกันอย่างเพียงพอจะมีผลต่อการตัดสินใจในการทำงานต่อไปอันจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลาออกจางานหรือการพิจารณาเลือกงานใหม่ แต่ทราบใดที่ความต้องการด้านร่างกายยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการที่จะได้รับความมั่นคงปลอดภัยก็ค่อนข้างน้อย

3. ความต้องการการยอมรับและความรัก (Belongingness and love needs) เป็นความต้องการการยอมรับจากสมาชิกในกลุ่มและเป็นบุคคลที่สำคัญสำหรับกลุ่ม สินค้าที่สามารถสนองความต้องการในด้านนี้ ได้แก่ เครื่องแต่งกาย สุรา เบียร์ บัตรเครดิต ฯลฯ ส่วนความต้องการด้านความรักนั้นอาจจะเป็นความรักจากครอบครัว เพื่อน เพื่อนต่างเพศ สินค้าที่สามารถสนองความต้องการนี้ ได้แก่ สินค้าที่ใช้เป็นของขวัญ เช่น ปากกาคริสตมาส ปาร์กเกอร์ นมตราหมี การ์ดอวยพร การ์ด ส.ค.ส. อัญมณี ฯลฯ

4. ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) ซึ่งเป็นความต้องการยกย่องส่วนตัว (Self-esteem) ความนับถือ (Recognition) และสถานะ (Status) จากสังคม ตลอดจนเป็นความพยายามที่จะให้มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับบุคคลอื่น เช่น ความต้องการให้ได้รับการเคารพนับถือ ความสำเร็จ ความรู้ ศักดิ์ศรี ความสามารถ สถานะที่ดีในสังคมและมีชื่อเสียงในสังคม สินค้าที่สนองความต้องการในด้านนี้ ได้แก่ บ้านหรูหรรษา รถยนต์ราคาแพง แหวนเพชร เพอร์นิเจอร์ ราคาแพง ฯลฯ

5. ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization needs) ความต้องการในขั้นนี้ จะได้รับการยกย่องเป็นบุคคลพิเศษ เช่น ความต้องการที่เกิดจากความสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ นักร้องหรือนักแสดงที่มีชื่อเสียง เป็นต้น สินค้าที่สามารถสนองความต้องการในขั้นนี้ ได้แก่ ลีดสเตอร์ ศัลยกรรมตกแต่ง เครื่องสำอาง ปริญาบัตร ฯลฯ

2.2 ทฤษฎีการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

การบริหารความเสี่ยง คือ การบริหารจัดการธุรกรรมและภาระผูกพันด้านการเงินที่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสดซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าหุ้นของบริษัท จุดมุ่งหมายหลักของการบริหารความเสี่ยง คือการสร้างมูลค่าเพิ่มของส่วนผู้ถือหุ้นจากการเพิ่มเสถียรภาพหรือลดความผันผวนในการทำกำไรของบริษัท อันเกิดจากปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ทางด้านการเงิน เช่น ความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยซึ่งเป็นต้นทุนทางการเงิน ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนวัตถุดิบนำเข้า การคำนวณ ต้นทุนราคาสินค้า และต้นทุนทางการเงินในกรณีกู้ยืมเงินสกุลต่างประเทศ เป็นต้น

2.2.1 ประเภทของความเสี่ยง

ความเสี่ยงทางการเงินมีอยู่หลายประเภทแต่โดยทั่วไป ความเสี่ยงทางการเงินสามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

1. ความเสี่ยงทางด้านราคา (Market risk) หมายถึง ความเสี่ยงอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าหลักทรัพย์หรือพันธสัญญาที่บริษัททำไว้ในปัจจุบัน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงทางด้านราคาประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ย (Interest rate) ราคาหลักทรัพย์ (Equity price) อัตราแลกเปลี่ยน (Foreign exchange rate) และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodities price) ซึ่งปัจจัยดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์รวมถึงพันธสัญญาต่างๆ ที่บริษัทถือครองอยู่

แนวทางการจัดการกับความเสี่ยงประเภทนี้สามารถทำได้โดยการเผยแพร่ข้อมูลความเสี่ยงทางด้านราคาให้แก่ทุกส่วนในบริษัท เพื่อทำการวิเคราะห์หาผลกระทบ และจัดตั้งกระบวนการจัดการควบคุมขอบเขตของความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจได้ว่าความเสี่ยงเกิดขึ้นจากส่วนใดของบริษัท

2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit risk) หมายถึง ความเสี่ยงอันเกิดจากการที่คู่สัญญาไม่สามารถทำตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้ทางบริษัท เนื่องจากขาดความสามารถทางการเงิน ซึ่งจะส่ง ผลเสียต่อบริษัทในที่สุด ในปัจจุบันถือได้ว่าความเสี่ยงด้านเครดิตมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากก่อให้เกิดความเสียหายที่รุนแรงและปัญหาส่งผลกระทบเป็นเวลายาวนาน ดังจะเห็นได้จากปัญหาที่เกิดขึ้นกับสถาบันการเงิน ไทย ภาวะที่บริษัทต่าง ๆ ไม่สามารถชำระหนี้ตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้กับทางสถาบันการเงิน ทำให้เกิดปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL- Non Performing Loan) ในปัจจุบัน

แนวทางการจัดการความเสี่ยงประเภทนี้สามารถทำได้โดยการติดตามตรวจสอบขอบเขตของความเสี่ยงอยู่เสมอ และทำการวิเคราะห์ผลกระทบในสถานการณ์ต่างๆ (Scenario analysis)

3. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity risk) หมายถึง ความเสี่ยงซึ่งเป็นผลมาจากการที่บริษัทไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ ในราคาที่เหมาะสมตามเวลาที่ต้องการ อาจเนื่องจากมีตลาดรองรับสินทรัพย์นั้นไม่เพียงพอหรือตลาดกำลังถูกแทรกแซงจากปัจจัยอื่น นอกจากนี้ยังหมายถึงความเสี่ยงที่บริษัทขาดความสามารถชั่วคราว ในการจัดหาเงินทุนมาชำระให้แก่คู่สัญญาใน วันครบกำหนด

แนวทางการจัดการกับความเสี่ยงประเภทนี้สามารถทำได้โดยการทำการจับคู่หนี้สินซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนของบริษัทและการใช้เงินทุนไปในลักษณะต่าง ๆ รวมถึงพัฒนาการจัดการในการแบ่งกลุ่มสินทรัพย์ในการบริหารความเสี่ยง

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational risk) หมายถึง ความเสี่ยงอันเกิดจากขาดระบบงานและการควบคุมที่ดีพอ ความผิดพลาดในการทำงานของพนักงานหรือ

การจัดการที่ล้มเหลวจนทำให้เกิดความสูญเสียแก่บริษัท ตัวอย่างเช่น ปัญหาในการรั่วข้อมูล
ผิดพลาดทำให้เกิดปัญหาการส่งของล่าช้าหรือผิดนัดชำระหนี้ ปัญหาคอมพิวเตอร์ปี 2000 เป็นต้น
แนวทางการจัดการกับความเสี่ยงประเภทนี้สามารถทำได้โดยการติดตาม
ตรวจสอบระบบการทำงาน รวมถึงความสอดคล้องกันระหว่างระบบภายในบริษัทและระบบ
ภายนอกที่บริษัทมีความเกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการจัดตั้งระบบสำรองไว้รองรับสถานการณ์ต่าง ๆ

5. ความเสี่ยงด้านกฎหมาย (Legal risk) หมายถึง ความเสี่ยงอันเกิดจาก
สัญญาที่บริษัททำถูกตัดสินว่าขัดต่อกฎหมาย หรือข้อกำหนดต่าง ๆ ของรัฐบาล ทำให้สัญญาไม่มี
ผลบังคับใช้ต่อไปหรือลงโทษให้ชดใช้เงินแก่คู่กรณี ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงนี้
ได้แก่ ธุรกิจยา ธุรกิจบุหรี่ยาสูบ เป็นต้น

แนวทางการจัดการกับความเสี่ยงประเภทนี้สามารถทำได้โดยการเพิ่ม
ความระมัดระวังในการทำสัญญาซึ่งผูกพันบริษัทกับองค์กรภายนอกหรือพนักงานเอาไว้ และมี
การจัดตั้งโครงสร้างการควบคุมและตรวจสอบกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีความชัดเจนไว้
ควบคุม ติดตามตรวจสอบระบบการทำงาน รวมถึงความสอดคล้องกันระหว่างระบบภายใน
บริษัทและระบบภายนอกที่บริษัทมีความ เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการจัดตั้งระบบสำรองไว้รองรับ
สถานการณ์ต่าง ๆ

1. ตลาดเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ (Effective Market) นั่นคือ ผู้ลงทุน
ทุกคนมีข้อมูลข่าวสารเหมือนกัน พร้อมกัน ไม่มีภาษีมาเกี่ยวข้อง ไม่มีข้อจำกัดในการลงทุน และ
ไม่มีค่าใช้จ่ายในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์

2. ผู้ลงทุนทุกคนเป็นผู้มีเหตุผล มีความพึงพอใจในการลงทุนใน
หลักทรัพย์ ที่ให้อัตราผลตอบแทนสูงและมีความเสี่ยงต่ำ นั่นคือ ผู้ลงทุนทั้งหลายชอบการลงทุน
ที่มีอัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Value) สูง โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งเป็น
การวัดความเสี่ยงต่ำ

ความเสี่ยงแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจาก
เหตุการณ์ต่างๆ ในตลาดที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ทั้งตลาด อาจจะมาก
น้อยต่างกัน เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้และไม่สามารถจำกัดให้หมดได้
(Nondiversifiable Risk) แต่ผู้ลงทุนสามารถลดความเสี่ยงประเภทนี้ได้ โดยการเลือกลงทุนใน
หลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงประเภทนี้ต่ำ ความเสี่ยงประเภทนี้ที่สำคัญคือ

1.1 ความเสี่ยงทางการตลาด (Market Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิด
จากสาเหตุที่ทำให้การคาดคะเน หรือ คาดหวังของผู้ลงทุนเปลี่ยนแปลง อาจเกิดจากเหตุการณ์ที่

เกิดขึ้นจริงหรือไม่เกิดขึ้นจริงก็ได้ เช่นการคาดคะเนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น

1.2 ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย

1.3 ความเสี่ยงเกี่ยวกับภาวะเงินเฟ้อ หรือความเสี่ยงเกี่ยวกับอำนาจ

ซื้อ

2. ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic Risk) เป็นความเสี่ยงเฉพาะของหลักทรัพย์แต่ละชนิด ได้แก่ ความเสี่ยงทางธุรกิจ (Business Risk) และความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการดำเนินงาน และการบริหารของธุรกิจเจ้าของหลักทรัพย์นั้นๆ ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบนี้สามารถควบคุมได้และขจัดให้น้อยลงหรือหมดไปได้ โดยการลงทุนในหลักทรัพย์หลายๆชนิดที่มีความเสี่ยงต่างๆกัน ในรูปของกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนที่มีประสิทธิภาพ

สูตรการคำนวณหาผลตอบแทนในแนวความคิดของ CAPM

$$k_j = R_f + [\beta_j \times (k_m - R_f)]$$

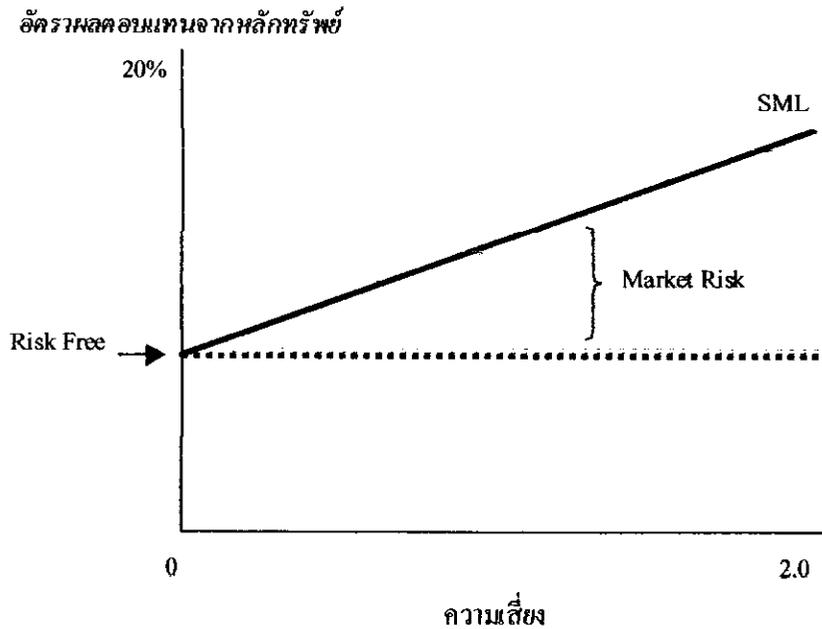
k_j = อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ j

R_f = อัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยง

β_j = ค่าเบต้าของหลักทรัพย์ j

k_m = อัตราผลตอบแทนของตลาด

จากสูตรการคำนวณ CAPM สามารถนำมาสร้างกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความเสี่ยงกับอัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากหลักทรัพย์ โดยจะเรียกว่าเส้นหลักทรัพย์ในตลาด (Security Market Line = SML) ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 2.4 แสดงเส้นหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์

เส้นหลักทรัพย์ในตลาด (SML) จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงและอัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ โดยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น อัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สนธยา นริศศิริกุล (2535) ทำการศึกษา การวิเคราะห์การออมภาคครัวเรือน ไทย ปี พ.ศ. 2517-2553 พบว่าการตัดสินใจออมเงินในรูปแบบหลักทรัพย์ทางการเงิน จะคำนึงถึงความปลอดภัย ความมั่นใจในสถาบันการเงินและผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม และการตัดสินใจออมเงินในรูปแบบเงินฝากกับสถาบันการเงิน พบว่า เกิดจากความพอใจในด้านบริการต่างๆ และ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

สุทธิย์ พิบูลทิพย์ (2538) ทำการศึกษา การออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย พบว่า ครัวเรือนเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนการออมสูงสุดในโครงสร้างการออมของประเทศ ส่วนลักษณะการออมของครัวเรือนจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสถาบันการเงินและบริการต่างๆ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของครัวเรือน พบว่ารายได้ของครัวเรือนที่แท้จริง อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ความมั่นคงและจำนวนสาขาของสถาบันการเงิน มีอิทธิพลในทางบวกกับการตัดสินใจออมเงินของครัวเรือนที่แท้จริง

วิระวรรณ ฉันทะกุล (2539) ได้ทำการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยการวิเคราะห์จากข้อมูลทัศนคติภูมิ และจากการสัมภาษณ์ลูกจ้างและนายจ้างด้วยแบบสอบถาม พบว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออมคือ อัตราเงินสมทบจากบริษัท อัตราเงินสะสม อัตราเงินเดือนของลูกจ้าง และสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ลูกจ้างและนายจ้างได้รับจากการเป็นสมาชิกกองทุน โดยหากอัตราเงินสมทบ อัตราเงินสะสมและอัตราเงินเดือนของลูกจ้างสูงขึ้นจะทำให้ปริมาณการออมในกองทุนสูงขึ้น และหากเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางภาษีจะสามารถจูงใจให้ลูกจ้างและนายจ้างเข้ามาออมเงินในกองทุนเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีลูกจ้างและนายจ้างที่อยู่ในกองทุนเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนนายจ้างและลูกจ้างทั้งประเทศ และส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างและนายจ้างที่อยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล

ศรีสุข โรจน์อุ่นวงศ์ (2539) ทำการศึกษา การออมต่อระดับรายได้ของครัวเรือนไทยระหว่างชนบทและเมืองปี พ.ศ. 2535/2536 พบว่าฐานะทางครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในทางบวกสำหรับทุกกลุ่มครัวเรือน ส่วนกรณีจำแนกครัวเรือนตามชั้นอาชีพ พบว่าผู้มีบทบาทสำคัญต่อการออมในเขตเมืองได้แก่ ผู้มีอาชีพลูกจ้างภาคเอกชนและรับจ้างทั่วไป ในเขตชนบทได้แก่ ผู้มีอาชีพค้าขายหรือเจ้าของกิจการ/ธุรกิจ สำหรับกรณีจำแนกครัวเรือนตามชั้นรายได้พบว่า ครัวเรือนที่อยู่ในชั้นรายได้ที่สูงกว่าจะมีการออมที่สูงกว่า

รัฐกร เลิศไกร (2540) ได้ทำการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของพนักงานในการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีความรู้อยู่ในระดับสูง ในด้านข้อมูลข่าวสารของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้รับข้อมูลข่าวสารค่อนข้างน้อยและการตัดสินใจในการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ร้อยละ 65.6 ของผู้ออมจะใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจในการออม ร้อยละ 34.4 ที่ไม่ได้ใช้ข้อมูลข่าวสารประกอบการตัดสินใจออม ปัจจัยด้านภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการออมคือ อายุจริง จำนวนปีที่ทำงาน รายได้ครอบครัว สถานภาพสมรส และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

ภัทรวรรณ อ้วนสำอางค์ (2542) ทำการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษากับประชากรจำนวน 166 คน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ระดับตำแหน่งและความพอใจด้านผลตอบแทน กล่าวคือ พนักงานในระดับบริหารเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากกว่าพนักงานในระดับปฏิบัติการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจที่มีความพอใจด้านผลตอบแทนในระดับที่

สูงกว่า เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากกว่าพนักงานรัฐวิสาหกิจที่มีความพอใจในระดับต่ำกว่า

อ้อมรัตน์ ภัทรพันธุ์พงศ์(2542) ทำการศึกษา การเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการของกลุ่มตัวอย่างข้าราชการในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกองทุนในทางบวก ได้แก่ อายุราชการ เงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบ สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกองทุนในทางลบ คือเงินประเดิม เงินชดเชยและผลประโยชน์ของเงินทั้งสอง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

(ประพัฒน์ , 2544 : 16-23) การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการของผู้บริโภค

เมื่อผู้ซื้อได้รับสิ่งกระตุ้นทางการตลาดหรือสิ่งกระตุ้นอื่น ๆ ผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อเปรียบเทียบกับเสมือนกล่องคำที่ผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ งานของผู้ขายและนักการตลาดก็คือ ค้นหาว่าลักษณะของผู้ซื้อและความรู้สึกนึกคิดได้รับอิทธิพลสิ่งใดบ้าง การศึกษาถึงลักษณะของผู้ซื้อที่เป็นเป้าหมายจะมีประโยชน์สำหรับนักการตลาด คือ ทราบความต้องการและลักษณะของลูกค้า เพื่อที่จะจัดส่วนประสมทางการตลาดต่างๆ ให้กระตุ้นและให้สามารถสนองความต้องการของผู้ซื้อที่เป็นเป้าหมายได้ถูกต้อง

ลักษณะของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางจิตวิทยา โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Kotler, 2547:249 ,อ้างในสุรินทร์, 2546:19)

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม วัฒนธรรมเป็นเครื่องผูกพันบุคคลในกลุ่มไว้ด้วย จะเรียนรู้วัฒนธรรมของเขาภายใต้กระบวนการทางสังคม วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กำหนดความต้องการ และพฤติกรรมบุคคล วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น วัฒนธรรมพื้นฐาน วัฒนธรรมกลุ่มย่อย หรือ ขนบธรรมเนียมประเพณีและชั้นของสังคม

1.1 วัฒนธรรมพื้นฐาน เป็นสิ่งที่กำหนดความต้องการซื้อ และพฤติกรรมของบุคคล ตัวอย่างลักษณะนิสัยของคนไทย ซึ่งเกิดจากการหล่อหลอมพฤติกรรมของสังคมไทย ได้แก่ รักความเป็นอิสระ รักพวกพ้อง มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชอบความโอ้อ่า ปัจจัยเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อการบริโภคสินค้า เช่น การซื้อรถยนต์ การทำบุญ การเลี้ยงเพื่อน การแต่งกาย เป็นต้น

1.2 วัฒนธรรมกลุ่มย่อยหรือขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมกลุ่มย่อยมีรากฐานมาจากเชื้อชาติ ศาสนา สัตว์ พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน และในกลุ่มเดียวกันจะมี

พฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน ยกตัวอย่างการซื้ออาหารแต่ละกลุ่มวัฒนธรรมย่อมมีลักษณะที่แตกต่าง การเสนอขายผลิตภัณฑ์ในเขตท้องที่ซึ่งคำนึงถึงว่าเป็นที่ต้องการของวัฒนธรรมย่อยหรือไม่และ ต้องคำนึงถึงผลิตภัณฑ์นั้น ไม่ขัดต่อวัฒนธรรมพื้นฐานและวัฒนธรรมกลุ่มย่อย

1.2.1 กลุ่มเชื้อชาติต่างๆ ได้แก่ ไทย จีน อังกฤษ อเมริกา ฯลฯ แต่ละเชื้อชาติ จะมี กิจกรรม รสนิยม ความชอบ และการบริโภคที่แตกต่างกัน

1.2.2 กลุ่มศาสนาต่าง ๆ ได้แก่ ชาวพุทธ ชาวคริสต์ ฯลฯ แต่ละกลุ่มมีความชอบและทัศนคติที่แตกต่างกัน

1.2.3 กลุ่มสีผิวต่าง ๆ เช่น ผิวขาว ผิวเหลืองแต่ละกลุ่มจะมีแบบของวัฒนธรรมและทัศนคติที่แตกต่างกัน

1.2.4 พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ทำให้เกิดลักษณะการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน และมีอิทธิพลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันด้วย

2. ปัจจัยด้านสังคม (Social Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และมีอิทธิพลต่อกิจกรรมการซื้อ ลักษณะทางสังคมประกอบด้วย กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาทและสถานะของผู้ซื้อ

2.1 กลุ่มอ้างอิง (Reference Groups) เป็นกลุ่มที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับด้วยกลุ่มนี้จะมีผลต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคล ในกลุ่มอ้างอิง กลุ่มอ้างอิงแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1.1 กลุ่มปฐมภูมิ (Primary Groups) ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนสนิท และเพื่อนบ้าน

2.1.2 กลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Groups) ได้แก่ กลุ่มบุคคลชั้นนำในสังคม เพื่อนร่วมอาชีพร่วมสถาบัน บุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม

กลุ่มอ้างอิงจะมีอิทธิพลต่อบุคคล ในกลุ่มทางด้านการเลือกพฤติกรรมและการดำเนินชีวิต รวมทั้งทัศนคติแนวความคิดของบุคคล เนื่องจากบุคคลต้องการให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม จึงต้องปฏิบัติตาม และยอมรับความคิดเห็นต่าง ๆ จากกลุ่มอิทธิพลนี้การตลาด ควรทราบว่ากลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคอย่างไร เช่น การเผยแพร่ศาสนาคริสต์แก่กลุ่มวัยรุ่น จะใช้นักร้องชั้นนำที่ วัยรุ่นโปรดปรานของไทยร้องเพลงเผยแพร่ศาสนา

2.2 ครอบครัว (Family) บุคคลในครอบครัวถือว่ามีอิทธิพลมากที่สุดต่อทัศนคติ ความคิดเห็น ค่านิยมของบุคคล สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมซื้อของครอบครัว การเสนอขายสินค้าอุปโภคบริโภคต้องคำนึงถึงลักษณะการบริโภคของครอบครัวคนไทย จีน ญี่ปุ่น หรือยุโรป ซึ่งจะมีลักษณะแตกต่างกัน

2.3 บทบาทและสถานะ (Roles and Statuses) บุคคลจะเกี่ยวข้องกับหลายกลุ่ม เช่น ครอบครัวองค์กรและสถาบันต่างๆ บุคคลจะมีบทบาทและสถานะที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม เช่น ในการ เสนอขายวิดีโอของครอบครัวหนึ่งจะต้องวิเคราะห์ว่าใครมีบทบาทเป็นผู้คิดริเริ่ม ผู้ตัดสินใจซื้อ ผู้มีอิทธิพล และผู้ใช้ สถานะของชายไทยเป็นช่างเท้าหน้าส่วนหญิงจะมีแนวโน้มเป็นช่างเท้าหลัง ซึ่งความคิดนี้จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจซื้อสินค้า

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) การตัดสินใจของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคนทางด้านต่าง ๆ ได้แก่ อายุ ขั้นตอนวัฏจักรชีวิตครอบครัว อาชีพ โอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษา รูปแบบการดำรงชีวิตบุคลิกภาพและแนวความคิดส่วนบุคคล

3.1 อายุ (Age) อายุที่ต่างกันจะมีความต้องการผลิตภัณฑ์ต่างกัน การแบ่งกลุ่มผู้บริโภค อายุประกอบด้วย ต่ำกว่า 6, 6-11, 12-19, 20-34, 35-49, 50-64 ขึ้นไป เช่น กลุ่มวัยรุ่นชอบทดลอง สิ่งแปลกใหม่ และชอบสินค้าประเภทแฟชั่น และรายการพักผ่อนหย่อนใจ

3.2 ขั้นตอนวัฏจักรชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle) เป็นขั้นตอนการดำรงชีวิตของบุคคลในลักษณะของการมีครอบครัว การดำรงชีวิตในแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่มียุทธศาสตร์ต่อความต้องการที่สนใจ และค่านิยมของบุคคลทำให้เกิดความต้องการในผลิตภัณฑ์และพฤติกรรมการซื้อ ที่แตกต่างกัน วัฏจักรชีวิตครอบครัวประกอบด้วยขั้นตอน แต่ละขั้นตอนจะมีลักษณะการบริโภคที่ แตกต่างกัน

3.3 อาชีพ (Occupation) อาชีพของแต่ละบุคคลนำไปสู่ความจำเป็นและความต้องการสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน เช่น ข้าราชการจะซื้อชุดทำงานและสินค้าจำเป็น ประสิทธิภาพการบริษัทและภรรยา จะซื้อเสื้อผ้าราคาสูง หรือคั้วเครื่องบินซึ่งนักการตลาดจะศึกษาว่าผลิตภัณฑ์ของบริษัท มีบุคคลในอาชีพไหนสนใจ เพื่อที่จะจัดกิจกรรมทางการตลาดให้สนองความต้องการให้เหมาะสม

3.4 โอกาสทางเศรษฐกิจ (Economic Circumstance) ของบุคคลจะกระทบต่อสินค้าและบริการที่เขาตัดสินใจซื้อ โอกาสเหล่านี้ประกอบด้วย รายได้การออมสินทรัพย์ อำนาจการซื้อและทัศนคติเกี่ยวกับการจ่ายเงินนักการตลาดต้องสนใจแนวโน้มของรายได้ส่วนบุคคล โดยรายได้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งส่วนตลาดและกำหนดตลาดเป้าหมาย

3.5 การศึกษา (Education) ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มจะบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดีมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

3.6 รูปแบบการดำรงชีวิต (Life Style) แบบการดำรงชีวิตขึ้นกับวัฒนธรรมชั้นของสังคมและกลุ่มอาชีพของแต่ละบุคคล นักการตลาดเชื่อว่าการเลือกผลิตภัณฑ์ของบุคคลขึ้นอยู่กับดำรงชีวิต ตัวอย่างรูปแบบการดำรงชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคสินค้า คนที่ชอบ

เที่ยวกลางคืน ชอบการพักผ่อนหย่อนใจ การบริโภคอาหารนอกบ้าน หรือ เครื่องคองของเมา ส่วนคนที่ชอบสมณะจะบริโภคสินค้าที่จำเป็น อ่านหนังสือ

4. ปัจจัยด้านจิตวิทยา (Psychological factor) ถือว่าเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ซึ่งเป็นความต้องการภายในตัวมนุษย์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ผู้บริโภค ปัจจัยภายใน ได้แก่ (1) การจงใจ (2) การรับรู้ (3) การเรียนรู้ (4) ความเชื่อและทัศนคติ (5) บุคลิกภาพ และ (6) แนวความคิดเกี่ยวกับตนเอง

การสำรวจพฤติกรรม ความต้องการ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุน

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุน

(จากการศึกษาของสำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด

หลักทรัพย์, 2550 , หน้า 10)

1. ผู้ลงทุนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของตราสารทางการเงินระดับปานกลาง โดย

1.1 มีความเข้าใจในระดับดีมากเกี่ยวกับเงินฝาก และหุ้น

1.2 มีความเข้าใจในระดับปานกลางเกี่ยวกับ หุ้นกู้ พันธบัตร และ กองทุนตรา

สารทุน

1.3 มีความเข้าใจในระดับต่ำเกี่ยวกับกองทุนตราสารหนี้

2. มีความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนในหลักทรัพย์ในระดับต่ำ โดย

2.1 มีความเข้าใจในระดับปานกลางเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการลงทุนในพันธบัตรและหุ้น

2.2 มีความเข้าใจในระดับต่ำเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการลงทุนในหุ้นกู้ กองทุนตราสารทุน และกองทุนตราสารหนี้

2. ระดับความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนยอมรับได้

(จากการศึกษาของสำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด

หลักทรัพย์, 2550 , หน้า15)

ผู้ลงทุนยอมรับความเสี่ยงได้ 66% ของความเสี่ยงทั้งหมด สรุปได้ว่ามีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับปาน-กลางถึงค่อนข้างมาก และควรลงทุนทั้งในตราสารทุนและตราสารหนี้ โดยมีสัดส่วนการลงทุนใน ตราสารหนี้มากกว่าเล็กน้อยประมาณ 54-60%

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทยที่เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และประชากรทำงานในสายการเงิน ซึ่งมีความรู้ด้านตราสารทางการเงินเป็นอย่างดี จึงเป็นประชากรที่เหมาะสมในการทำการศึกษา ณ 31 พฤษภาคม 2553 มีพนักงานธนาคารที่เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทั้งสิ้น 15,601 คน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรได้กำหนดขนาดโดยใช้สูตรการคำนวณความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ Taro Yamane ผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่างหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากร

e คือ ความน่าจะเป็นหรือความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดได้

การวิจัยในครั้งนี้ มีจำนวนกลุ่มประชากรเป้าหมาย 15,601 คน และในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% และกำหนดความเชื่อถือได้ 95% สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{15,601}{1 + 15,601 (0.05)^2} \\ &= 390.00 \end{aligned}$$

เลือกใช้ขนาดตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง จากจำนวนประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่สร้างโดยอาศัยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นคำถามแบบปลายปิด (Close - Ended Question) แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

1. ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งรูปแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตอบเพียงข้อเดียว ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และการศึกษา ที่มีต่อพฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ในการเลือกนโยบายการลงทุนด้วยตนเอง โดยแบ่งรูปแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบเพียงข้อเดียว สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) โดยแสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่

2. ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้และความเข้าใจในการลงทุน โดยแบ่งรูปแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบที่คิดว่าถูกต้อง สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ (Percentage) โดยแสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่

3. ส่วนที่ 3 ปัจจัยในการลงทุนและประสบการณ์การลงทุน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจการลงทุนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งรูปแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ (Percentage) โดยแสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่

4. ส่วนที่ 4 พฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล โดยแบ่งรูปแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ (Percentage) โดยแสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา จะนำมาจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อสำรวจความต้องการของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในการเลือกนโยบายการลงทุนด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรที่ศึกษา ทำการสำรวจโดยส่งแบบสำรวจพร้อมข้อชี้แจงในการกรอกแบบสำรวจไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2553 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2553

ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น แบบวิจารณาญาณ (Judgment Sampling) คือการเลือกสถานที่ในการจัดแบบสอบถาม ซึ่งพิจารณาเลือกจากอาคารหน่วยงานของ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ทั้งหมดที่มีสถานที่ตั้งต่างๆ โดยเลือกมา 2 แห่ง คือ

อาคารสำนักงานใหญ่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ราษฎร์บูรณะ	2,800	200
พหลโยธิน	2,500	200
รวม	5,300	400.0

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ได้รับกลับมาจะทำการตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถาม และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์

2. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแจกแจงหรืออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล หรือตัวแปรในการศึกษา สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ (Percentage) โดยแสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่ รวมทั้งการนำเสนอข้อมูลปัจจัยของตัวแปรที่เก็บมาได้ มาหาพฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ. ธนาคารกสิกรไทย และนำมาอภิปราย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาถึง พฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของ พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย โดยเน้นการศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจ ในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมถึงประเมินความต้องการของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในการเลือกนโยบายการลงทุน ประเมินถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยมุ่งเน้นที่พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบถึงพฤติกรรมของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดรูปแบบการนำเสนอ นโยบายกองทุนที่สอดคล้องความต้องการของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยข้อมูลที่ได้มานั้นมาจากการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงมีการแบ่งการวิเคราะห์ผลการศึกษาดังกล่าวออกเป็น 4 ส่วน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการลงทุน

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการลงทุน

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรอง

เลี้ยงชีพ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

โดยแบ่งรูปแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบเพียงข้อเดียว

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	134	33.50
หญิง	266	66.50
รวม	400	100.0

จากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สำรวจนี้ จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.50 และรองลงมาคิดเป็นเพศชาย จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-35 ปี	276	69.0
36-45 ปี	104	26.0
46-60 ปี	20	5.0
รวม	400	100.0

จากตาราง 4.2 กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 20 - 35 ปี จะมีมากที่สุด จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 36 - 45 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 และส่วนน้อยที่สุดคือในกลุ่มอายุ 46 -60 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม สถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	284	71.0
สมรส	116	29.0
อื่นๆ	-	-
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานะภาพ โสด มีจำนวน 284 คนคิดเป็น ร้อยละ 71.0 และสถานะภาพสมรส มีจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	21	5.25
ปริญญาตรี	221	55.25
ปริญญาโท	158	39.50
สูงกว่าปริญญาโท	-	-
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาปริญญาตรีจะมีมากที่สุด จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 รองลงมาคือ กลุ่มระดับการศึกษาปริญญาโทหรือ จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 และระดับการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม รายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000 บาท	72	18.0
20,001 - 40,000 บาท	148	37.0
40,001 - 60,000 บาท	56	14.0
60,001 - 100,000 บาท	92	23.0
100,000 บาท ขึ้นไป	32	8.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-40,000 บาท มีจำนวนมากที่สุดคือ 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาคือ กลุ่มรายได้ 60,001-100,000 บาท มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 กลุ่มรายได้ 40,001-60,000 บาท มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และส่วนที่น้อยที่สุดคือกลุ่มรายได้มากกว่า 100,000 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	168	42.0
5-10 ปี	120	30.0
11-15 ปี	60	15.0
มากกว่า 16 ปี	52	13.0
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.6 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 อันดับที่ 2 คือ กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 5-10 ปี มีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 อันดับที่ 3 คือกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 11-15 ปี มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 และกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 16 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการลงทุน

โดยแบ่งรูปแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบเพียงข้อเดียว การทำการศึกษานี้ ได้พิจารณาความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณา 2 ประเด็น คือ

1. ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ จำแนกตามลักษณะของหลักทรัพย์
2. ความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์ จำแนกตามลักษณะของหลักทรัพย์

1. ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ จำแนกตามลักษณะของหลักทรัพย์

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภทเงินฝาก โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์

คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	396	99.0
ไม่ใช่	4	1.0
ไม่ทราบ	-	-
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.7 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 99.0 ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีจำนวน 396 คน โดยตั้งคำถามว่า เงินฝากได้รับผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ย

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภท พันธบัตร โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์

คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	352	88.0
ไม่ใช่	40	10.0
ไม่ทราบ	8	2.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.8 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 88.0 ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีจำนวน 352 คน โดยตั้งคำถามว่า พันธบัตรเป็นตราสารหนี้ที่ออกเพื่อการกู้ยืมเงิน โดยจะจ่ายเงินคืนพร้อม ดอกเบี้ยให้แก่ผู้ถือเมื่อครบกำหนด หรือจ่ายดอกเบี้ยเป็นงวดๆ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภทหุ้นกู้ โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์

คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	348	87.0
ไม่ใช่	28	7.0
ไม่ทราบ	24	6.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.9 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 87.0 ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีจำนวน 348 คน โดยตั้งคำถามว่า หุ้นกู้เป็นตราสารทางการเงินที่เข้าของกิจการภาคเอกชนเป็นผู้ออกให้ผล ตอบแทนเป็นดอกเบี้ยจ่าย เป็นรายงวดตามอัตราที่กำหนด โดยมีระยะเวลาชำระคืนเงินคืนในอนาคควิวัฒนาการ

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภทหุ้นทุน โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์

คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	332	83.0
ไม่ใช่	28	7.0
ไม่ทราบ	40	10.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.10 จะเห็นได้ว่าจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 83.0 ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีจำนวน 332 คน โดยตั้งคำถามว่า หุ้นทุนเป็นตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการในฐานะ ผู้ถือหุ้น ถ้ากิจการมีกำไรจะมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการในรูปของเงินปันผล

2. ความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์ จำแนกตามลักษณะของหลักทรัพย์

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภทเงินฝากโดยพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุน

คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	388	97.0
ไม่ใช่	12	3.0
ไม่ทราบ	-	-
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.11 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 97.0 ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีจำนวน 388 คน โดยตั้งคำถามว่า เงินฝากได้ผลตอบแทนต่ำกว่าการลงทุนในตราสารอื่นๆ ทุกประเภท แต่ก็มีความเสี่ยงที่จะผลตอบแทนต่ำกว่าตราสารประเภทอื่นๆด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภทตราสารหนี้ โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุน

คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	364	91.0
ไม่ใช่	32	8.0
ไม่ทราบ	4	1.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 91.0 ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีจำนวน 364 คน โดยตั้งคำถามว่าตราสารหนี้ ได้แก่ พันธบัตร, หุ้นกู้ เป็นตราสารหนี้ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าเงินฝาก แต่ก็ต่ำกว่าตราสารทุน โดยมีความเสี่ยงในการขาดทุนปานกลาง

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะหลักทรัพย์ประเภทตราสารทุน โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุน

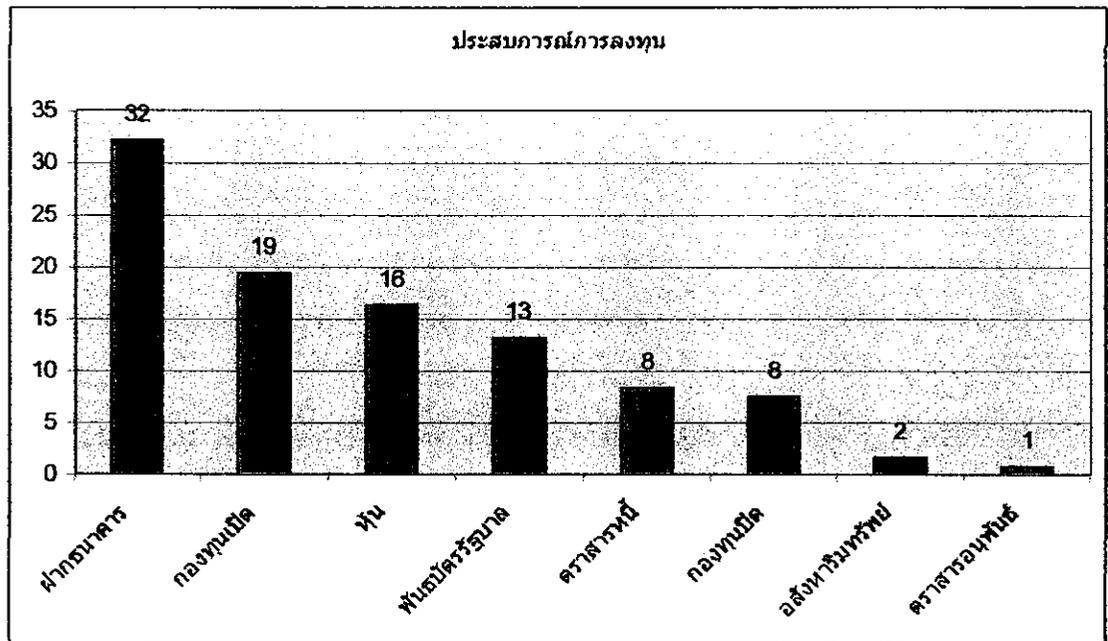
คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	352	88.0
ไม่ใช่	32	8.0
ไม่ทราบ	16	4.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่าจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 88.0 ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีจำนวน 352 คน โดยตั้งคำถามว่าตราสารทุน ได้แก่ หุ้นทุน เป็นตราสารที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าตราสารอื่นๆ แต่ก็มีความเสี่ยงในการขาดทุนสูงกว่าตราสารอื่นๆ เช่นเดียวกัน

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการลงทุน

ตารางที่ 4.14 ประสิทธิภาพการลงทุนในรูปแบบต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทหลักทรัพย์	%
หุ้น	16
ฝากธนาคาร	32
กองทุนเปิด	19
กองทุนปิด	8
ตราสารหนี้	8
ตราสารอนุพันธ์	1
อสังหาริมทรัพย์	2

ภาพที่ 4.1 แสดงประสบการณ์ในการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 4.14 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการลงทุนในเงินฝากธนาคาร มีจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 32 รองมาคือลงทุนในกองทุนเปิด มีจำนวนร้อยละ 19 ลงทุนในหุ้น จำนวนร้อยละ 16 ลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล จำนวนร้อยละ 13 ลงทุนในกองทุนปิด จำนวนร้อยละ 8 ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ จำนวนร้อยละ 2 และน้อยที่สุดเคยมีประสบการณ์ลงทุนในตลาดอนุพันธ์ จำนวนร้อยละ 1

ตารางที่ 4.15 แหล่งที่มาของเงินลงทุนที่นำมาลงทุน

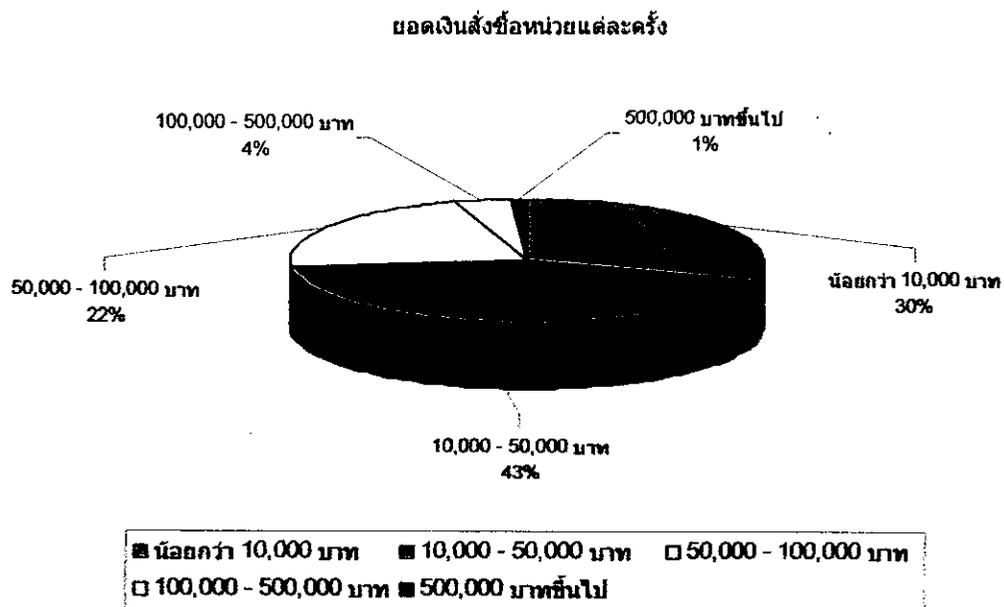
แหล่งที่มาของเงิน	จำนวน	ร้อยละ
เงินออมส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่าย	360	90.0
เงินกู้	20	5.0
เงินออมและเงินกู้	20	5.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.15 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นำเงินออมส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่ายมาลงทุนมากที่สุด ถึง 360 คน คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาคือ นำเงินกู้มาลงทุน

จำนวน 20คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และนำเงินออมและเงินกู้ มาลงทุน จำนวน 20 คน คิดเป็น ร้อยละ 5.00

ตารางที่ 4.16 ยอดเงินในการลงทุนในแต่ละครั้ง

แหล่งที่มาของเงิน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	120	30.0
10,000 – 50,000 บาท	172	43.0
50,000 – 100,000 บาท	88	22.0
100,000 – 500,000 บาท	16	4.0
500,000 บาทขึ้นไป	4	1.0
รวม	400	100.0

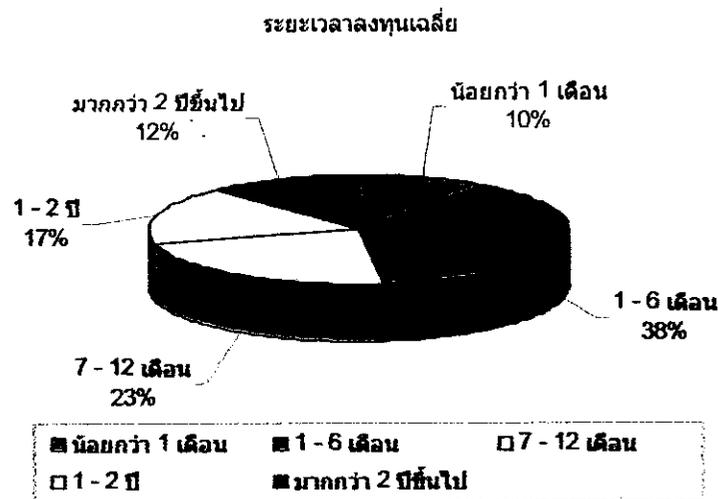
ภาพที่ 4.2 แสดงยอดเงินลงทุนในแต่ละครั้งของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 4.16 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมียอดเงินที่ลงทุนในแต่ละครั้งสูงสุดคือ 10,000 – 50,000 บาท จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43 มียอดเงินที่ลงทุนในแต่ละครั้งน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30 มียอดเงินที่ลงทุนในแต่ละครั้ง 50,000 -

100,000 กองทุน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22 มียอดเงินลงทุนในแต่ละครั้ง 100,000 – 500,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4 และ น้อยที่สุดมียอดเงินที่ลงทุน 500,000 บาทขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1

ตารางที่ 4.17 ระยะเวลาในการลงทุนเฉลี่ย

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 เดือน	40	10.0
1 - 6 เดือน	152	38.0
7 - 12 เดือน	92	23.0
1 - 2 ปี	68	17.0
มากกว่า 2 ปีขึ้นไป	48	12.0
รวม	400	100.0

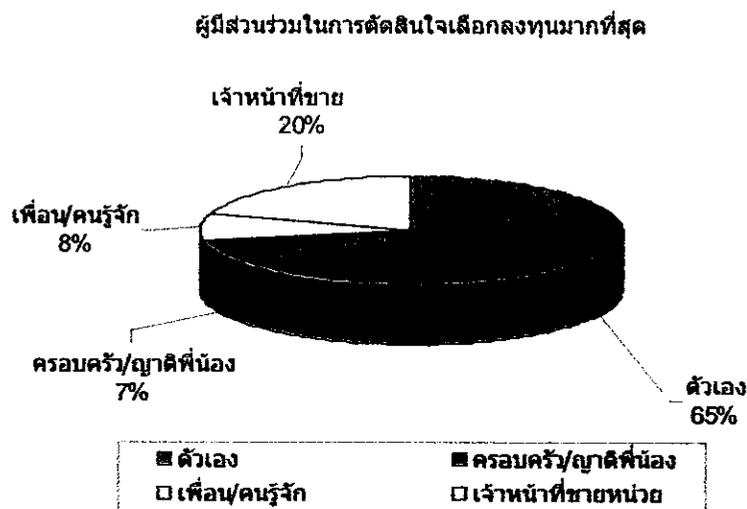
ภาพที่ 4.3 แสดงระยะเวลาในการลงทุนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 4.17 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการลงทุนเฉลี่ย 1 - 6 เดือน มากที่สุด คือ 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมาลงทุนเฉลี่ย 7 - 12 เดือน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23 ลงทุนเฉลี่ย 1 - 2 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17 ลงทุนเฉลี่ยมากกว่า 2 ปี

จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12 และ สู้ดท้ายลงทุนเฉลี่ยน้อยกว่า 1 เดือน จำนวน 40 คน คิดเป็น ร้อยละ 12

ตารางที่ 4.18 บุคคลผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกลงทุน

ผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกการลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
จากความสนใจส่วนตัว	260	65.0
ครอบครัว/ญาติพี่น้อง	28	7.0
เพื่อน/คนรู้จัก	32	8.0
เจ้าหน้าที่ขาย	80	20.0
รวม	400	100.0

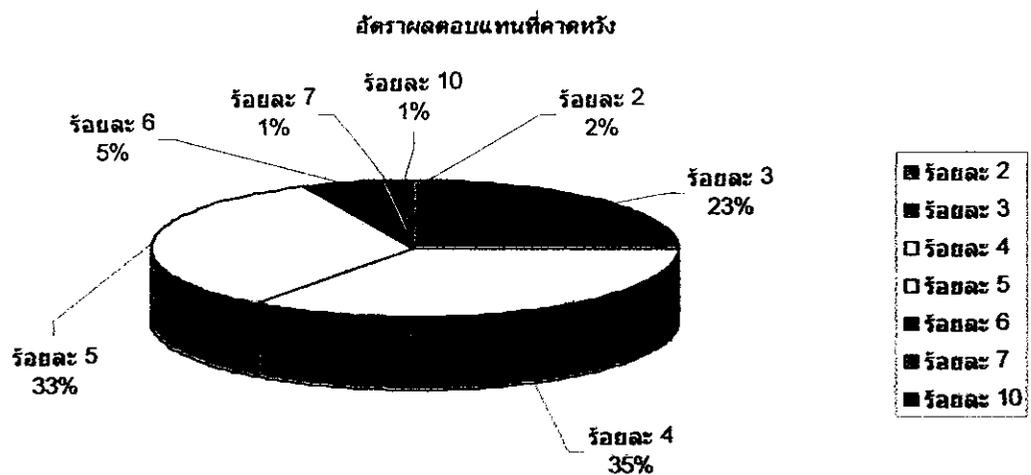
ภาพที่ 4.4 แสดงบุคคลผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 4.18 จะเห็นได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างจะตัดสินใจเลือกลงทุนด้วยตัวเอง มากที่สุด จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาจะมีเจ้าหน้าที่ธนาคารหรือผู้ติดต่อผู้ลงทุน เป็นบุคคลผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกลงทุน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20 มีเพื่อนหรือคนที่รู้จักเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 32 คน

คิดเป็นร้อยละ 8 และน้อยที่สุดคือ ครอบครัวหรือญาติพี่น้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อยที่สุด คือ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7

ตารางที่ 4.19 อัตราผลตอบแทนที่ต่ำกว่าคาดหวังจากการลงทุน โดยเฉลี่ย

อัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง	จำนวน	ร้อยละ
ร้อยละ 2	8	2.0
ร้อยละ 3	92	23.0
ร้อยละ 4	140	35.0
ร้อยละ 5	132	33.0
ร้อยละ 6	20	5.0
ร้อยละ 7	4	1.0
ร้อยละ 10	4	1.0
รวม	400	100.0

ภาพที่ 4.5 แสดงอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในกองทุนโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 4.19 จะเห็นได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่าง คาดหวังผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 4 ต่อปี มากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคาดหวังอัตราผลตอบแทนร้อยละ 5 ต่อ

ปี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33 คาดหวังอัตราผลตอบแทน ร้อยละ 3 ต่อปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23 คาดหวังอัตราผลตอบแทนร้อยละ 6 ต่อปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5 คาดหวังอัตราผลตอบแทน ร้อยละ 2 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2 และอันดับสุดท้ายคาดหวังผลตอบแทนจากการลงทุนโดยเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี และร้อยละ 10 ต่อปี น้อยที่สุดจำนวนกลุ่มละ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1 (ต่อกลุ่ม)

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของการเลือกนโยบายการลงทุน

การจัดสรรเงินลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
ตราสารหนี้ร้อยละ 100	112	28.0
ตราสารหนี้ร้อยละ 60 ตราสารทุนร้อยละ 40	216	54.0
ตราสารหนี้ร้อยละ 40 ตราสารทุนร้อยละ 60	60	15.0
ตราสารทุนร้อยละ 100	12	3.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.20 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกการจัดสรรเงินลงทุนแบบการลงทุนในตราสารหนี้ 60 บาท ตราสารทุน 40 บาท จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมาเป็นการลงทุนแบบ ตราสารหนี้ 100 บาท มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 แบบการลงทุนในตราสารหนี้ 40 บาท ตราสารทุน 60 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 และ การลงทุนในตราสารทุน 100 บาท มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกจำนวนรูปแบบการลงทุน

จำนวนรูปแบบนโยบายการลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
2-3	216	54.0
4-5	112	28.0
6-7	48	12.0
มากกว่า 7 รูปแบบ	24	6.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.21 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกรูปแบบการลงทุนมากที่สุด คือ จำนวนรูปแบบ นโยบายการลงทุน 2-3 รูปแบบ มีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมา 4-5 รูปแบบจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 การลงทุน 6-7 รูปแบบ มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และ มากกว่า 7 รูปแบบ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการเปลี่ยนนโยบายการลงทุน

ช่วงการเปลี่ยนนโยบายการลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
ทุก 3 เดือน	112	28.0
ทุก 6 เดือน	156	39.0
ปีละครั้ง	132	33.0
อื่นๆ	-	-
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.22 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเปลี่ยนนโยบายการลงทุนมากที่สุด คือ ทุก 6 เดือน จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมา ปีละครั้ง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 ทุก 3 เดือน มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกความถี่ในการแจ้งผลตอบแทนจากการลงทุน

ความถี่ในการแจ้งผลตอบแทนจากการลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
ทุกเดือน	128	32.0
ทุก 3 เดือน	172	43.0
ทุก 6 เดือน	100	25.0
อื่นๆ	-	-
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.23 จะเห็นได้ว่าความถี่ในการแจ้งผลตอบแทนจากการลงทุนที่ได้รับ ความนิยมมากที่สุด คือ ทุก 3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาเป็นทุกเดือน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ทุก 6 เดือนคิดเป็นร้อยละ 25.0

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนนโยบายการลงทุน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนนโยบายการลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
ผลตอบแทนจากการลงทุนที่ผ่านมา	144	36.0
ความเสี่ยงในการลงทุน	152	38.0
การประกันผลตอบแทนขั้นต่ำ	48	12.0
ค่าใช้จ่ายในการโอนเปลี่ยนนโยบาย	28	7.0
บทวิเคราะห์แนวโน้มการลงทุนที่ได้รับ	28	7.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.24 จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง โดยลำดับที่ 1 ให้ความสำคัญสูงสุดคือ ความเสี่ยงในการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมาคือ ผลตอบแทนจากการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 36.0 การประกันผลตอบแทนขั้นต่ำ คิดเป็นร้อยละ 12.0 และลำดับความสำคัญต่ำสุด บทวิเคราะห์การลงทุนที่ได้รับและปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการโอนเปลี่ยนนโยบายการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของช่องทางในการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ช่องทางในการรับรู้ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
Internet	138	34.5
CD Rom	4	1.0
EMAIL	80	20.0
SMS	100	25.0
วารสารประจำเดือน	30	7.5
ผู้บริหารกองทุน	40	10.0
ก.ล.ค.	8	2.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.25 จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง โดยลำดับที่ 1 ให้ความสำคัญสูงสุด คือช่องทางในการรับรู้ข้อมูลผ่าน Internet คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาได้แก่ SMS คิดเป็นร้อยละ 25.0 , EMAIL คิดเป็นร้อยละ 20 ผู้บริหารกองทุนคิดเป็น

ร้อยละ 10.0, วารสารประจำเดือน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ,ก.ล.ต. คิดเป็นร้อยละ 2.0, และ ลำดับความสำคัญต่ำสุด คือ CD Rom คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ของการเลือกนโยบายการลงทุน
จำแนกตามอายุ

นโยบายการลงทุน				
อายุ	ความเสี่ยงต่ำ (ตราสารหนี้)	ความเสี่ยงปานกลาง (แบบผสม)	ความเสี่ยงสูง (ตราสารทุน)	ยอดรวม
20 -35 ปี	60	196	20	276
	21.7%	71.0%	7.3%	100.0%
36-45 ปี	44	60	-	104
	42.3%	57.7%	-	100.0%
46 – 60 ปี	12	8	-	20
	60.0%	40.0%	-	100.0%
รวมทั้งหมด	116	264	20	400
	29.0%	66.0%	5.0%	100.0%

จากตารางที่ 4.26 จะเห็นได้ว่ามีจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุในเรื่องการเลือกนโยบายการลงทุนด้วยตนเอง ดังนี้

1. อายุ 20 -35 ปี มีความต้องการเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง มีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 71.0 ลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 และลงทุนในตราสารทุน ซึ่งมีความเสี่ยงสูง มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

2. อายุ 36-45 ปี มีความต้องการเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 ลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 และลงทุนในตราสารทุน ไม่มีผู้เลือกลงทุน

3. อายุ 46 – 60 ปี มีความต้องการเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 และลงทุนในตราสารทุน ไม่มีผู้เลือกลงทุน

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องการเลือกนโยบายการลงทุน
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	นโยบายการลงทุน			ยอดรวม
	ความเสี่ยงต่ำ (ตราสารหนี้)	ความเสี่ยงปานกลาง (แบบผสม)	ความเสี่ยงสูง (ตราสารทุน)	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	16 57.1%	12 42.9%	-	28 100.0%
ปริญญาตรี	88 37.9%	136 58.6%	8 3.4%	232 100.0%
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	12 8.6%	116 82.9%	12 8.6%	140 100.0%
รวมทั้งหมด	116 29.0%	264 66.0%	20 5.0%	400 100.0%

จากตารางที่ 4.27 จะเห็นได้ว่ามีจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาในเรื่องการเลือกนโยบายการลงทุน ดังนี้

- ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 ลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 และลงทุนในตราสารทุนไม่มีผู้เลือกลงทุน
- ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความต้องการเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 ลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 และลงทุนในตราสารทุน ซึ่งมีความเสี่ยงสูง มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4
- ระดับการศึกษาปริญญาโท หรือ สูงกว่า มีความต้องการเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง มีจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9 ลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และลงทุนในตราสารทุน ซึ่งมีความเสี่ยงสูง มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

ตารางที่ 4.28 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการเลือกนโยบายการลงทุน
จำแนกตามรายได้

รายได้	นโยบายการลงทุน			ยอดรวม
	ความเสี่ยงต่ำ (ตราสารหนี้)	ความเสี่ยงปานกลาง (แบบผสม)	ความเสี่ยงสูง (ตราสารทุน)	
ต่ำกว่า 20,000 บาท	20 27.8%	44 61.1%	8 11.1%	72 100.0%
20,001 – 40,000 บาท	64 43.2%	84 56.8%	-	148 100.0%
40,001 – 60,000 บาท	16 28.6%	40 71.4%	-	56 100.0%
60,001 -100,000 บาท	12 13.0%	76 82.6%	4 4.3%	92 100.0%
100,001 บาทขึ้นไป	4 12.5%	20 62.5%	8 25.0%	32 100.0%
รวมทั้งหมด	116 29.0%	264 66.0%	20 5.0%	400 100.0%

จากตารางที่ 4.28 จะเห็นได้ว่ามีจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล (รายได้) ของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องการเลือกนโยบายการลงทุน ดังนี้

1. รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีความต้องการเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 และลงทุนในตราสารทุน ซึ่งมีความเสี่ยงสูง มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

2. รายได้ 20,001 - 40,000 บาท มีความต้องการเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 ลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 และลงทุนในตราสารทุน ไม่มีผู้เลือกลงทุน

3. รายได้ 40,001 - 60,000 บาท มีความต้องการเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 ลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และลงทุนในตราสารทุน ไม่มีผู้เลือกลงทุน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงสรุปการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมการลงทุนของสมาชิก กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย โดยเป็นการสรุปวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีดำเนินการศึกษา และผลการศึกษาว่าสามารถตอบปัญหาของการศึกษาหรือไม่ ในส่วนของการอภิปรายผลเป็นการนำเสนอผลการศึกษาและข้อค้นพบว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือไม่และในส่วน of ข้อเสนอแนะประกอบด้วยข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาที่พบเพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้ประโยชน์ และ ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป สำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

1.1.2 เพื่อศึกษาความรู้และความเข้าใจ ในการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

1.1.3 เพื่อศึกษาประสบการณ์การลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

1.1.4 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ. ธนาคารกสิกรไทย จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยด้านภูมิหลัง

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น แบบวิจารณ์ญาณ (Judgment Sampling) คือการเลือกสถานที่ในการจัดส่งแบบสอบถาม ซึ่งพิจารณาเลือกจากอาคารหน่วยงานของ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ทั้งหมดที่มีสถานที่ตั้งต่างๆ โดยเลือกมา 2 แห่ง คือ

1. อาคารสำนักงานใหญ่ ราษฎร์บูรณะ จำนวน 200 ตัวอย่าง

2. อาคารสำนักงานใหญ่ พหลโยธิน จำนวน 200 ตัวอย่าง
ในช่วงระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2553 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2553 แล้วนำมาวิเคราะห์
ข้อมูลโดยจัดทำเป็นตาราง หาค่าสถิติเป็นค่าร้อยละ

1.3 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า

1.3.1 ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิก

1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ 66.50 , มีอายุ
ระหว่าง 20-35 ปี ร้อยละ 69 รองลงมาจะอยู่ในช่วงอายุ 36-45 ร้อยละ 26 , สถานภาพของกลุ่ม
ตัวอย่างส่วนใหญ่ มีสถานภาพโสด ร้อยละ 71 , ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 55.25
รองลงมามีระดับการศึกษาปริญญาโท ร้อยละ 39.50 , กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับรายได้
ระหว่าง 20,001- 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37 และ มีประสบการณ์ในการทำงานกับบริษัทต่ำ
กว่า 5 ปี ร้อยละ 42 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 5- 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 30

2) กลุ่มตัวอย่าง อายุระหว่าง 20-35 ปี และ 36- 45 รวมจำนวน 256 คน
จากจำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 64 พบว่าเป็นผู้ที่ให้ความสนใจในการเลือกนโยบายการ
ลงทุนแบบผสม ซึ่งสามารถลงทุนได้ทั้งตราสารหนี้และตราสารทุน ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง
ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี จำนวน 12 คน จาก 20 คน คิดเป็นร้อยละ 60 จะ
เลือกนโยบายการลงทุนแบบตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ

ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ที่
แตกต่างกัน จะเลือกนโยบายการลงทุนที่แตกต่างกัน โดยช่วงอายุ 20-35 ปี และ ช่วงอายุ 36- 45
ปี นิยมเลือกนโยบายการลงทุนที่มีความเสี่ยงปานกลาง และช่วงอายุ 46-60 ปี ซึ่งใกล้เกษียณ จะ
นิยมเลือกนโยบายการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ

3) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวน 232 คน
จากจำนวน 400 คน เป็น คิดเป็นร้อยละ 55.25 เป็นผู้ให้ความสนใจที่จะเลือกนโยบายการลงทุน
แบบผสมมากที่สุด คือจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง รวมถึง
ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 116 คน จาก จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 82.90 ก็เลือก
นโยบายแบบผสม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญา ส่วนใหญ่เลือก
นโยบายแบบความเสี่ยงต่ำ ซึ่งเลือกลงทุนตราสารหนี้อย่างเดียว

4) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 20,001-40,000 บาท มี
จำนวน 84 คน จาก 148 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 เป็นผู้ให้ความสนใจเลือกนโยบายการลงทุน
แบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง และมีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 43.20 เป็นผู้ให้ความ

สนใจเลือกนโยบายประเภทตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำ ส่วนกลุ่มตัวอย่างระดับรายได้อื่นๆ ส่วนใหญ่จะเลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง

1.3.2 ความรู้และความเข้าใจในการลงทุน ของสมาชิก

การศึกษาครั้งนี้ ได้พิจารณาความรู้ความเข้าใจในการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณา 2 ประเด็น คือ ผลตอบแทนและความเสี่ยง จำแนกตามลักษณะของหลักทรัพย์

จากการวิเคราะห์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในประเด็นทั้งคุณลักษณะผลตอบแทนของหลักทรัพย์ และความเสี่ยง ความเกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ได้ถูกต้อง พนักงานโดยรวมมีระดับความเข้าใจได้ถูกต้อง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานธนาคารกสิกรไทย ซึ่งมีความรู้ และความเข้าใจในตราสารทางการเงินเป็นอย่างดี

1.3.3 ประสบการณ์การลงทุน

ปัจจัยด้านภูมิหลัง เกี่ยวกับประสบการณ์การลงทุนของสมาชิก กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการลงทุนในเงินฝากธนาคาร มีจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 32 รองมาคือลงทุนในกองทุนเปิด มีจำนวนร้อยละ 19 ลงทุนในหุ้น จำนวนร้อยละ 16 ลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล จำนวนร้อยละ 13 ลงทุนในกองทุนปิด จำนวนร้อยละ 13 ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ จำนวนร้อยละ 2 และน้อยที่สุดเคยมีประสบการณ์ลงทุนในตราสารอนุพันธ์ จำนวนร้อยละ 1

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นำเงินออมส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่ายมาลงทุนมากที่สุด ถึง 360 คน คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาคือ นำเงินกู้มาลงทุน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และนำเงินออมและเงินกู้ มาลงทุน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

กลุ่มตัวอย่างมียอดเงินที่ลงทุนในแต่ละครั้งสูงสุด คือ 10,000 – 50,000 บาท จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43

กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการลงทุนเฉลี่ย 1 - 6 เดือน มากที่สุด คือ 152 คนคิดเป็นร้อยละ 38

ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกการลงทุน คือผู้ลงทุนเอง จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65

อัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนคาดหวัง คือ ร้อยละ 4 จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35

1.4 พฤติกรรมการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกฯ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยด้านภูมิหลัง

1.4.1 รูปแบบการลงทุนที่เป็นที่ต้องการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.0 ควรจะมี 2-3 รูปแบบ

1.4.2 ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเปลี่ยนนโยบายการลงทุนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 39.0 คือ ทุก 6 เดือน

1.4.3 ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการแจ้งผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ต้องการมากที่สุด คือ ทุก 3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 43.0

1.4.4 ผลการศึกษาพฤติกรรมของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทยในการเลือกนโยบายการลงทุน โดยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษารายได้ รวมถึงความรู้ความเข้าใจในการลงทุน ประสบการณ์การลงทุน สรุปได้ว่า สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ส่วนใหญ่เลือกนโยบายการลงทุนแบบผสม ซึ่งมีความเสี่ยงปานกลาง ในสัดส่วนตราสารหนี้ร้อยละ 60 และลงทุนในตราสารทุนร้อยละ 40 คิดเป็นร้อยละ 54 ของกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง

2 . อภิปรายผล

2.1 ลักษณะส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-35 ปี สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับรายได้ระหว่าง 20,001-40,000 บาท มีประสบการณ์ในการทำงานกับบริษัทต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งสอดคล้องการศึกษาของ ประพัฒน์ ,2544 : 16-23 ที่กล่าวว่าปัจจัยส่วนบุคคล คอการตัดสินใจซื้อ ได้รับอิทธิพลจากอายุ โอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษา และความคิดส่วนบุคคล ซึ่งสอดคล้องการวิจัยที่พบว่า สมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ที่มีช่วงอายุ ระหว่าง 20-45 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีรายได้ 20,000 ถึง 60,000 บาท ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ รับความเสี่ยงในการลงทุนได้ปานกลาง คือเลือกลงทุนในนโยบายแบบผสม ซึ่งลงได้ทั้งตราสารทุนและในตราสารหนี้ ในสัดส่วน ตราสารหนี้ ร้อยละ 60 และตราสารทุน ร้อยละ 40 ส่วนช่วงอายุ 46 ถึง 60 ปีซึ่งใกล้เกษียณ จะนิยมเลือกนโยบายการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ คิดเป็นร้อยละ 60 ซึ่งเลือกนโยบายแบบความเสี่ยงต่ำ คือลงทุนในตราสารหนี้อย่างเดียว ส่วนพนักงานระดับการศึกษาปริญญาโท ส่วนใหญ่เลือกนโยบายแบบผสม คือยอมรับในความเสี่ยงได้ปานกลาง แต่

มีส่วนในการเลือกนโยบายความเสี่ยงสูง คือลงทุนในตราทุนอย่างเดียว อยู่ในสัดส่วนมากกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ คือมีส่วน โดยรวม ร้อยละ 8.6 จากสมาชิกที่เลือกนโยบายความเสี่ยงสูง ร้อยละ 20 คงเป็นเพราะมีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนเป็นอย่างดี

2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุน

ส่วนการศึกษาความรู้ความเข้าใจของการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ตอบคำถามได้ถูกต้อง พนักงานโดยรวมมีระดับความเข้าใจได้ถูกต้อง การประเมินความรู้ความเข้าใจในการลงทุน ทั้งคุณลักษณะของหลักทรัพย์ และความเสี่ยงของหลักทรัพย์ประเภท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นพนักงานสถาบันการเงิน ซึ่งทำให้มีความระมัดระวังในการลงทุน ทำให้สมาชิกส่วนใหญ่เลือกการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในนโยบายที่เสี่ยงต่ำ ถึงเสี่ยงปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องการศึกษาของ สำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2550 , หน้า 10 ที่กล่าวว่า

1. ผู้ลงทุนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของตราสารทางการเงินระดับปานกลาง โดย

1.1 มีความเข้าใจในระดับดีมากเกี่ยวกับเงินฝาก และหุ้น

1.2 มีความเข้าใจในระดับปานกลางเกี่ยวกับ หุ้นกู้ พันธบัตร และ

กองทุนตราสารทุน

1.3 มีความเข้าใจในระดับต่ำเกี่ยวกับกองทุนตราสารหนี้

2. มีความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนในหลักทรัพย์ในระดับต่ำ โดย

2.1 มีความเข้าใจในระดับปานกลางเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการลงทุนในพันธบัตรและหุ้น

2.2 มีความเข้าใจในระดับต่ำเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการลงทุนในหุ้นกู้ กองทุน ตราสารทุน และกองทุนตราสารหนี้

2.3 ประสิทธิภาพการลงทุน

กลุ่มตัวอย่างมีประสิทธิภาพในการลงทุนในเงินฝากธนาคาร มีจำนวนมากที่สุด รองมาคือลงทุนในกองทุนเปิด ลงทุนในหุ้น ลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ลงทุนในกองทุนปิด ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ และน้อยที่สุดเคยมีประสิทธิภาพลงทุนในตราสารอนุพันธ์ ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นำเงินออมส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่ายมาลงทุนมากที่สุด รองลงมาคือ นำเงินกู้มาลงทุน และนำเงินออมและเงินกู้ มาลงทุน และขอยกเงินที่ลงทุนในแต่ละ

ครั้งสูงสุด คือ 10,000 – 50,000 บาท มีระยะเวลาในการลงทุนเฉลี่ย 1 - 6 เดือน ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกการลงทุน คือผู้ลงทุนเอง อัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนคาดหวัง คือ ร้อยละ 4 ต่อ ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

สนธยา นริสศิริกุล (2535) ทำการศึกษา การวิเคราะห์การออมภาคครัวเรือน ไทย ปี พ.ศ. 2517-2553 พบว่าการตัดสินใจออมเงินในรูปแบบหลักทรัพย์ทางการเงิน จะคำนึงถึงความปลอดภัย ความมั่นใจในสถาบันการเงินและผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม และการตัดสินใจออมเงินในรูปแบบเงินฝากกับสถาบันการเงิน

สุทธิย์ พิบูลทิพย์ (2538) ทำการศึกษา การออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย พบว่า ครัวเรือนเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนการออมสูงที่สุดในโครงสร้างการออมของประเทศ ส่วนลักษณะการออมของครัวเรือนจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสถาบันการเงินและบริการต่างๆ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของครัวเรือน พบว่า รายได้ของครัวเรือนที่แท้จริง อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ความมั่นคง มีอิทธิพลในทางบวกกับการตัดสินใจออมเงินของครัวเรือนที่แท้จริง

2.4 พฤติกรรมการเลือกนโยบายการลงทุน

สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ส่วนใหญ่เลือกนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยใช้รูปแบบการลงทุนกับหลักทรัพย์ซึ่งมีความมั่นคงสูง โดยเป็นหลักทรัพย์ประเภทเงินฝากธนาคาร พันธบัตรรัฐบาล บัตรเงินฝาก ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้อวัล และตราสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับตราสารหนี้ โดยส่วนใหญ่จะเลือกลงทุนในตราสารหนี้ร้อยละ 60 และตราสารทุนร้อยละ 40 โดยหลักการของนโยบายการลงทุนในรูปแบบต่างๆ ที่รัฐบาลอยากให้มี คือ เพื่อเป็นการออมเงินในรูปแบบของการลงทุนเป็นแบบคงเงินต้นไว้ไม่ให้ลดน้อยลงไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2550 , หน้า 15 ที่กล่าวว่าผู้ลงทุนยอมรับความเสี่ยงได้ 66% ของความเสี่ยงทั้งหมด สรุปได้ว่ามีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับปาน-กลางถึงค่อนข้างมาก และควรลงทุนทั้งในตราสารทุนและตราสารหนี้ โดยมีสัดส่วนการลงทุนใน ตราสารหนี้มากกว่าเล็กน้อยประมาณ 54-60%

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 สมาชิกควรรู้แนวทางการตัดสินใจเลือกกองทุน เช่น

3.1.1 รู้จักตัวเอง ว่าสามารถรับความเสี่ยงได้ระดับใด

3.1.2 รู้จักนโยบายการลงทุน เพื่อจะได้ตัดสินใจได้ถูกต้อง

3.1.3 ตัดสินใจภายใต้ระดับการยอมรับความเสี่ยงตัวเอง

3.1.4 คิดตามอย่างเข้าใจ

3.2 คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและผู้บริหารกองทุน ต้องร่วมกันพัฒนารูปแบบของการกำหนดนโยบายการลงทุนให้เหมาะสม เพื่อเป็นทางเลือกของสมาชิก เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก การมีนโยบายการลงทุนให้เลือกของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เริ่มได้รับการตอบรับจากสมาชิกและได้แรงสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์(ก.ล.ต.) ทั้งนี้ รูปแบบนโยบายการลงทุนที่ควรนำเสนอต่อกลุ่มสมาชิกควรมีความเหมาะสม เช่น

1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนสามารถเลือกประเภทการลงทุนและระดับความเสี่ยง ที่รับได้ที่เหมาะสม และ/หรือ ตรงตามวัตถุประสงค์ของตนเอง
2. เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นแก่สมาชิก โดยสามารถเปลี่ยนกองทุน/นโยบายการลงทุนได้
3. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนสามารถเลือกการลงทุนในลักษณะกระจายความเสี่ยง (Diversification) ในกองทุนที่มีนโยบายการลงทุนที่แตกต่าง และหลากหลายมากขึ้น
4. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจ และมีความรับผิดชอบในการลงทุนของตนเองมากขึ้น

3.3 ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดในการเปลี่ยนนโยบายการลงทุนคือ ผลตอบแทนจากการลงทุนที่ผ่านมา ดังนั้น จึงควรนำเสนอเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการบริหารกองทุนแต่ละนโยบายการลงทุน รวมถึงการเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการบริหารกองทุนเทียบกับคู่แข่งอื่น เพื่อให้สมาชิกเกิดการเปรียบเทียบ อันจะช่วยในการตัดสินใจได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 4.1 ควรมีการศึกษาถึงความพึงพอใจในการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อมีการบริหารกองทุนไปช่วงเวลาหนึ่ง
- 4.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่างๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองทุนรวม. (2551). ความหมายของกองทุนรวม. จาก <http://www.thaimutualfund.com/>
- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย. (1 กุมภาพันธ์ 2550). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ.
จาก <http://www.thaipvd.com>.
- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย. (28 ธันวาคม 2550). พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ. จาก
<http://www.thaipvd.com>
- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย. (ไตรมาสที่ 3 ปี 2553). รายงานแสดงการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
จำแนกตามบริษัทจัดการ. จาก
<http://capital.sec.or.th/webapp/thaipvd/apps/pvdreports2/rep11.php>,
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2547). การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows. พิมพ์ครั้งที่ 7. โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ก๊อตเลอร์, ฟิลลิป. การจัดการการตลาด : การวิเคราะห์ตลาดผู้บริโภคและพฤติกรรมผู้บริโภค.
กรุงเทพมหานคร บริษัท เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อิน โค ไชน่า จำกัด, 2547
- บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนกสิกรไทย จำกัด. (2551). ออมเงินและการลงทุน.
กรุงเทพมหานคร
- ประพัฒน์ ดิยะพานิชกุล. (2544). พฤติกรรมและความพึงพอใจในการสั่งซื้อไม้แขวนเสื้อที่มีตรา
ยี่ห้อของผู้ส่งออกเสื้อผ้าเด็ก. กรุงเทพมหานคร การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ,
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชราภรณ์ อังปนานนท์. (2549). การศึกษาสภาพการดำเนินงาน และประโยชน์ที่ได้รับจากการ
จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ. กรุงเทพมหานคร การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ,
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- ภัทรวรรณ อ่วมสำอางค์. (2542). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
ของพนักงานรัฐวิสาหกิจในเขตกรุงเทพมหานคร, กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รัฐกร เลิศไกร. (2540). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ :
ศึกษากรณี บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด , กรุงเทพมหานคร
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วิระวรรณ ฉันทะกุล . (2539). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกรุงเทพมหานคร
ภาคนิพนธ์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- ศรีสุข โรจน์อ่อนวงศ์. (2539) . การออมต่อระดับรายได้ของครัวเรือนไทยระหว่างชนบทและเมืองปี พ.ศ.2535/2536 , กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สนธยา นริสศิริกุล . (2535) . การวิเคราะห์การออมภาคครัวเรือนไทย ปี พ.ศ.2517-2533, กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุทธิพิศ พิบูลทิพย์ . 2538 . การออมขอครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาโท , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2550). คำศัพท์การลงทุน. จาก http://www.sec.or.th/investor_educ/Content_0000000580.jsp?categoryID=CAT0000030&lang=th
- สำนักสถิติเศรษฐกิจสังคมและประชาชาติ 1. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายงานการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2550, กรุงเทพมหานคร.
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2549). ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์. กรุงเทพมหานคร.
- สมบูรณ์ แสงแก้ว. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ซึ่งจดทะเบียนแล้ว. กรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีลูกจ้างประจำ สังกัดกรมช่างโยธาทหารอากาศ, สาขารัฐศาสตร์ ภาควิชา รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สมพร เฟื่องจันทร์. (2547). ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์. กรุงเทพ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุรินทร์ สำราญฤทธิ์. (2546). การศึกษาความต้องการของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในการเลือกนโยบายการลงทุนและประโยชน์ของการลงทุน. กรุงเทพมหานคร : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สาขาบริหารธุรกิจการจัดการ โครงการปริญญาโทสำหรับผู้บริหาร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- Brigham, Eugene F.& Houston, Joel F. Fundamentals of Financial Management : Risk and Rate of Return. Ninth Edition. Orlando, Florida : Harcourt College Publishers, 2001.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530

พระราชบัญญัติ
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “กองทุน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “กองทุน” หมายความว่า กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

มาตรา ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “กองทุนนายจ้างเดียว” และคำว่า “กองทุนหลายนายจ้าง” ระหว่างบทนิยามคำว่า “กองทุน” และคำว่า “ค่าจ้าง” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐

“กองทุนนายจ้างเดียว” หมายความว่า กองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อลูกจ้างของนายจ้างเพียงรายเดียว

“กองทุนหลายนายจ้าง” หมายความว่า กองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อลูกจ้างของนายจ้างหลายราย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ กองทุนจะมีขึ้นได้คือเมื่อลูกจ้างและนายจ้างตกลงกันจัดตั้งขึ้นและได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างตาย ออกจากงาน หรือลาออกจากกองทุน โดยลูกจ้างจ่ายเงินสะสมและนายจ้างจ่ายเงินสมทบตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของกองทุนนั้น ทั้งนี้ จะจัดตั้งเป็นกองทุนนายจ้างเดียวหรือกองทุนหลายนายจ้าง ซึ่งอาจมีนโยบายการลงทุนนโยบายเดียวหรือหลายนโยบายก็ได้

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐

“มาตรา ๗/๑ กองทุนประกอบด้วยทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสะสมและเงินสมทบ
- (๒) เงินทุนสำรองเลี้ยงชีพลูกจ้างตามมาตรา ๖ วรรคสอง
- (๓) เงินเพิ่มตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม
- (๔) ทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- (๕) ทรัพย์สินที่เกิดจากการลงทุนหรือดอกผลของทรัพย์สินในกองทุน
- (๖) ทรัพย์สินของลูกจ้างที่โอนย้ายมาทั้งจำนวนจากกองทุนเดิมหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ทั้งนี้ การโอนทรัพย์สินดังกล่าวเข้ากองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

(๗) ทรัพย์สินอื่นตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการจ่ายเงินเมื่อลูกจ้างสิ้นสมาชิกภาพ หรือเมื่อกองทุนเลิกตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ข้อกำหนดนั้นจะต้องไม่ตัดสิทธิของลูกจ้าง โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑๐) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมสมาชิก แยกตามนโยบายการลงทุนหรือตามรายนายจ้างในกรณีที่เป็นการจัดตั้งกองทุนที่กำหนดให้มีนโยบายการลงทุนหลายนโยบาย หรือกองทุนหลายนายจ้าง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๖ ในการลงทุนหรือหาผลประโยชน์ของกองทุน ให้ผู้จัดการกองทุนนำเงิน สะสมและเงินสมทบไปลงทุนหรือหาผลประโยชน์ตามนโยบายการลงทุนที่ลูกจ้างได้แสดงเจตนาไว้ ในกรณีที่ลูกจ้างไม่แสดงเจตนาเลือกนโยบายการลงทุน ให้ลงทุนหรือหาผลประโยชน์ตามนโยบายเดิม หรือนโยบายที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ ให้ผู้จัดการกองทุนจัดทำบัญชีเพื่อแบ่งแยกทรัพย์สินของกองทุนทุกกอง- ทุน โดยให้บันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายของกองทุนตามประเภทของกองทุนดังต่อไปนี้

(๑) กรณีกองทุนหลายนายจ้าง ให้บันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายของกองทุนตามส่วนได้ เสียของลูกจ้างแยกตามรายนายจ้าง ทั้งนี้ รายได้และค่าใช้จ่ายของกองทุนดังต่อไปนี้ ให้นำมาคำนวณ เพื่อบันทึกเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในบัญชีของลูกจ้างที่มีนายจ้างรายเดียวกัน

(ก) เงินเพิ่มที่นายจ้างจ่ายเข้ากองทุน

(ข) เงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบที่ลูกจ้างซึ่งสิ้นสมาชิกภาพไม่ มีสิทธิได้รับและข้อบังคับของกองทุนกำหนดให้เป็นของกองทุน

(ค) ค่าเสียหายหรือดอกเบี้ยที่กองทุนต้องชำระตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล

(ง) เงินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๒๓ วรรคสี่

(จ) รายได้หรือค่าใช้จ่ายอื่นตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

(๒) กรณีกองทุนที่มีหลายนโยบายการลงทุน ให้จัดทำบัญชีแยกทรัพย์สินของแต่ละ นโยบายการลงทุนออกจากกัน ทั้งนี้ รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหากเป็นผลมาจากการจัดการลงทุน ตามนโยบายการลงทุนใด ให้บันทึกเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายนั้นตามสัดส่วนของมูลค่าทรัพย์สินของแต่ละ นโยบายการลงทุนและบันทึกเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายในบัญชีของนโยบายการลงทุนนั้น”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓/๒ และมาตรา ๒/๓ เมื่อลูกจ้างสิ้นสมาชิกภาพ เพราะเหตุอื่นซึ่งมิใช่กองทุนเลิก ผู้จัดการกองทุนต้องจ่ายเงินจากกองทุนให้แก่ลูกจ้างตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของกองทุนและตามที่กำหนดในมาตรา ๒๓/๑ โดยให้จ่ายรวมทั้งหมด ครั้งเดียว ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันสิ้นสมาชิกภาพ

ในกรณีสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตาย ถ้าลูกจ้างมิได้กำหนดบุคคลผู้จะพึง ได้รับเงินจากกองทุนไว้โดยพินัยกรรมหรือทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่ผู้จัดการกองทุนหรือได้กำหนดไว้ แต่บุคคลผู้นั้นตายก่อน ให้จ่ายเงินจากกองทุนตามวรรคหนึ่งให้แก่บุคคลตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) บุตรให้ได้รับสองส่วน แต่ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ถ้าผู้ตายไม่มีบุคคลดังกล่าวใน (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมีแต่ได้ตายก่อนให้แบ่งเงินที่บุคคลนั้นมีสิทธิได้รับให้แก่บุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่ตามส่วนที่กำหนดในวรรคสอง

ถ้าผู้ตายไม่มีบุคคลผู้มีสิทธิได้รับเงินจากกองทุนตามวรรคสองหรือไม่มีทายาทตามกฎหมายแล้วให้เงินดังกล่าวตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ มาตรา ๒๓/๒ และมาตรา ๒๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐

“มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่เงินกองทุนหลายนายจ้าง การคำนวณเงินผลประโยชน์เมื่อลูกจ้างสิ้นสมาชิกภาพ ให้ผู้จัดการกองทุนคำนวณเงินผลประโยชน์ของลูกจ้างดังกล่าวจากบัญชีส่วนได้เสียของบรรดาลูกจ้างที่มีนายจ้างรายเดียวกัน

ในกรณีที่เงินกองทุนที่มีหลายนโยบายการลงทุน การคำนวณเงินผลประโยชน์ของลูกจ้างที่สิ้นสมาชิกภาพ ให้ผู้จัดการกองทุนคำนวณจากทรัพย์สินในบัญชีของนโยบายการลงทุนที่ลูกจ้างรายนั้นมีส่วนได้เสีย

มาตรา ๒๓/๒ เมื่อลูกจ้างรายใดสิ้นสมาชิกภาพเพราะการเกษียณอายุตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับกองทุน หากลูกจ้างรายนั้นแสดงเจตนาขอรับเงินจากกองทุนเป็นงวด ให้ผู้จัดการกองทุนจ่ายเงินจากกองทุนตามเจตนาของลูกจ้าง โดยลูกจ้างรายนั้นยังคงเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไป ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของกองทุน แต่ลูกจ้างรายนั้นและนายจ้างไม่ต้องจ่ายเงินสะสมหรือเงินสมทบสำหรับลูกจ้างรายนั้นอีก ทั้งนี้ การรับเงินจากกองทุนเป็นงวดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

มาตรา ๒๓/๓ เมื่อลูกจ้างรายใดสิ้นสมาชิกภาพเพราะออกจากงานไม่ว่าด้วยเหตุใด ลูกจ้างรายนั้นมีสิทธิคงเงินทั้งหมดที่มีสิทธิจะได้รับไว้ในกองทุนและคงการเป็นสมาชิกต่อไป โดยลูกจ้างและนายจ้างไม่ต้องจ่ายเงินสะสมและเงินสมทบเข้ากองทุน ทั้งนี้ ตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของกองทุน โดยระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันที่ออกจากงาน”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ สิทธิเรียกร้องเงินจากกองทุนตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๓/๒ และมาตรา ๒๓/๓ ไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ผู้จัดการกองทุนใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๑๒ ทวิ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๓/๑ หรือมาตรา ๒๓/๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

เลขที่

แบบสอบถาม

.....

.....

พฤติกรรมการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา พฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุน ของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บมจ. ธนาคารกสิกรไทย เพื่อใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเท่านั้น ผู้ทำการศึกษาจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
ด้วย

นายพัลลภ ดันดีวัฒนเสถียร

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจการลงทุน

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการลงทุน

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าคำตอบที่ท่านเลือกหรือเติมข้อความในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 20 – 35 ปี

() 36 – 45 ปี

() 46 – 60 ปี

3. สถานภาพการสมรส

- () โสด () สมรส
() หย่าร้าง () อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี
() ปริญญาโท () สูงกว่าปริญญาโท

5. รายได้ส่วนตัวต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 20,000 บาท () 20,001 - 40,000 บาท
() 40,001 - 60,000 บาท () 60,001 - 100,000 บาท
() 100,000 บาท ขึ้นไป

6. ประสบการณ์การทำงาน

- () ต่ำกว่า 5 ปี () 5 - 10 ปี
() 11 - 15 ปี () มากกว่า 16 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการลงทุน

7. ท่านคิดว่า การออมหรือการลงทุนในตราสารทางการเงินต่อไปนี้ มีลักษณะเช่นไร

- 1) เงินฝาก ได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย
() ใช่ () ไม่ใช่ () ไม่ทราบ
- 2) พันธบัตร เป็นตราสารหนี้ที่ออกเพื่อการกู้ยืมเงิน โดยจะจ่ายเงินคืนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ถือเมื่อครบกำหนด หรือจ่ายดอกเบี้ยเป็นงวดๆ
() ใช่ () ไม่ใช่ () ไม่ทราบ
- 3) หุ้นกู้ เป็นตราสารทางการเงินที่เจ้าของกิจการภาคเอกชนเป็นผู้ออก ให้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยจ่าย เป็นรายงวดตามอัตราที่กำหนด โดยมีระยะเวลาชำระคืนเงินต้นในอนาคตไว้แน่นอน
() ใช่ () ไม่ใช่ () ไม่ทราบ

- 4) หุ้นหุ้น คราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการในฐานะผู้ถือหุ้น ถ้ากิจการมีกำไร จะมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการในรูปของเงินปันผล
 ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ

8. ท่านคิดว่าการลงทุนในตราสารแต่ละประเภทมีความเสี่ยงที่จะขาดทุนและกำไรมากน้อยเพียงใด

1) เงินฝาก ได้ผลตอบแทนต่ำกว่าการลงทุนในตราสารอื่นๆทุกประเภท แต่ก็มีความเสี่ยงที่จะผลตอบแทนต่ำกว่าตราสารประเภทอื่นๆด้วยเช่นกัน

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ

2) ตราสารหนี้ ได้แก่ พันธบัตร, หุ้นกู้ เป็นตราสารหนี้ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าเงินฝาก แต่ก็ต่ำกว่าตราสารทุน โดยมีความเสี่ยงในการขาดทุนปานกลาง

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ

3) ตราสารทุน ได้แก่ หุ้นทุน เป็นตราสารที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าตราสารอื่นๆ แต่ก็มีความเสี่ยงในการขาดทุนสูงกว่าตราสารอื่นๆเช่นเดียวกัน

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการลงทุน

9) ท่านมีประสบการณ์การลงทุนในรูปแบบใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ หุ้น	☐ ฝากธนาคาร
☐ กองทุนเปิด	☐ กองทุนปิด
☐ ตราสารหนี้	☐ ตราสารอนุพันธ์
☐ อสังหาริมทรัพย์	☐ พันธบัตรรัฐบาล
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.....)	

10) แหล่งที่มาของเงินทุนที่นำมาลงทุน

☐ เงินออมส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่าย	☐ เงินกู้
☐ ใช้ทั้งเงินออมและเงินกู้	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

11) ยอดเงินในการลงทุนในแต่ละครั้ง

- () น้อยกว่า 10,000 บาท () 10,000 – 50,000 บาท
 () 50,000 – 100,000 บาท () 100,000 – 500,000 บาท
 () 500,000 บาทขึ้นไป

12) การลงทุนของท่านมีระยะเวลาในการลงทุนเฉลี่ยประมาณเท่าใด

- () น้อยกว่า 1 เดือน () 1 - 6 เดือน
 () 7 - 12 เดือน () 1 - 2 ปี
 () มากกว่า 2 ปี ขึ้นไป

13) ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกการลงทุน

- () เพื่อน/คนรู้จัก () ครอบครัว/ญาติพี่น้อง
 () จากความสนใจด้วยตนเอง () อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

14) อัตราผลตอบแทนที่ท่านคาดหวังจากการลงทุน โดยเฉลี่ย คือ% ต่อปี

(หมายเหตุ : ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ เฉลี่ย 0.50% ต่อปี และ เงินฝากประจำ 1 ปี เฉลี่ย 1.00 % ต่อปี)

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

15. ถ้าท่านสามารถเลือกนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง ท่านจะเลือกนโยบายการลงทุนแบบใด

-1) นโยบายการลงทุนในตราสารหนี้อย่างเดียว โดยยอมรับผลตอบแทนต่ำ และมีความเสี่ยงต่ำ
2). นโยบายการลงทุนแบบผสม โดยลงทุนในตราสารหนี้ผสมกับตราสารทุน ทั้งนี้ยอมรับผลตอบแทนปานกลาง และมีความเสี่ยงปานกลาง
3) นโยบายการลงทุนในตราสารทุนอย่างเดียว โดยยอมรับผลตอบแทนสูง และมีความเสี่ยงสูง

16. ถ้าท่านมีเงินนำส่งเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 100 บาท ท่านจะจัดสรรเงินของท่านไปลงทุนในนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแต่ละประเภทเป็นสัดส่วนเท่าใด

-1) ลงทุนในตราสารหนี้ 100 บาท
-2) ลงทุนในตราสารหนี้ 60 บาท ลงทุนในตราสารทุน 40 บาท
-3) ลงทุนในตราสารหนี้ 40 บาท ลงทุนในตราสารทุน 60 บาท
-4) ลงทุนในตราสารทุน 100 บาท

17. ท่านคิดว่าควรจะมีรูปแบบนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้เลือกอย่างน้อยเพียงใด

- 1) 2 -3 รูปแบบ
- 2) 4 - 5 รูปแบบ
- 3) 6 - 7 รูปแบบ
- 4) มากกว่า 7 รูปแบบ

18. ท่านคิดว่าช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเปลี่ยนนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ควรจะเป็นช่วงนานเท่าใด

- 1) ทุก 3 เดือน
- 2) ทุก 6 เดือน
- 3) ปีละครั้ง
- 4) มากกว่า 1 ปี

19. ท่านคิดว่าควรมีการแจ้งผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้ท่านทราบอย่างน้อยเท่าใด

- 1) ทุกเดือน
- 2) ทุก 3 เดือน
- 3) ทุก 6 เดือน
- 4) ทุก 1 ปี

20. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเปลี่ยนนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

-1) ผลตอบแทนจากการลงทุนที่ผ่านมา
-2) ความเสี่ยงในการลงทุน
-3) การประกันผลตอบแทนขั้นต่ำ
-4) ค่าใช้จ่ายในการ โอนเปลี่ยนนโยบายการลงทุน
-5) บทวิเคราะห์แนวโน้มการลงทุนที่ได้รับ

21. ท่านคิดว่าช่องทางใดที่ท่านต้องการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพผ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) Internet
- 2) CD Rom
- 3) EMAIL
- 4) SMS
- 5) วารสารประจำเดือน
- 6) ผู้บริหารกองทุน
- 7) ก.ล.ต.

- ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายพัลลภ ตันติวัฒนเสถียร
วัน เดือน ปีเกิด	19 กุมภาพันธ์ 2507
สถานที่เกิด	จังหวัดยโสธร
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบริหารทั่วไป) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ทำงาน	บมจ.ธนาคารกสิกรไทย กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการธุรกิจหลักทรัพย์